

STOSUNKI MIĘDZY PARLAMENTEM EUROPEJSKIM A PARLAMENTAMI NARODOWYMI W UE

**SPRAWOZDANIE
ŚRÓDKRESOWE ZA
2016 R.**

PL

PARLAMENTY W UNII EUROPEJSKIEJ

Podstawą funkcjonowania Unii jest demokracja przedstawicielska.

751 MEPs

Obywatele są bezpośrednio reprezentowani na poziomie UE w Parlamencie Europejskim.

Państwa członkowskie są reprezentowane w Radzie Europejskiej przez szefów państw lub rządów, a w Radzie przez rządy; szefowie państw lub rządów i rządy odpowiadają demokratycznie przed parlamentami narodowymi albo przed swoimi obywatelami.

Parlamenty narodowe aktywnie przyczyniają się do prawidłowego funkcjonowania Unii poprzez...

...otrzymywanie informacji od instytucji UE i projektów prawa UE;

...zapewnianie poszanowania zasady pomocniczości;

...udział w mechanizmach oceny obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz zaangażowanie w polityczną kontrolę Europolu i ocenę działalności Eurojustu;

...udział w procedurach przeglądu traktatów UE;

...otrzymywanie informacji o wnioskach o rozszerzenie UE;

...udział we współpracy międzyparlamentarnej między parlamentami narodowymi i z Parlamentem Europejskim.

Parlament Europejski i parlamenty narodowe wspólnie określają sposób organizacji i wspierania skutecznej i systematycznej współpracy międzyparlamentarnej w ramach UE.

Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej może przedkładać wszelkie uwagi, które uzna za właściwe, pod rozwagę Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. Konferencja ta wspiera ponadto wymianę informacji i najlepszych praktyk między parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim.

Sprawozdanie śródkresowe za 2016 r.

Stosunki między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi w UE

SPRAWOZDANIE ŚRÓDOKRESOWE ZA 2016 R.

SPIS TREŚCI

Przedmowa wiceprzewodniczących Parlamentu Europejskiego odpowiedzialnych za stosunki z parlamentami narodowymi	6
1. Kontekst sprawozdania.....	7
2. Najważniejsze wydarzenia i tendencje we współpracy międzyparlamentarnej	8
2.1. Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE: refleksja nad przyszłością Unii	8
2.2. „Żółta kartka” parlamentów narodowych dla wniosku Komisji dotyczącego zmiany dyrektywy w sprawie delegowania pracowników	9
2.3. Wspólna kontrola parlamentarna działań Europolu	10
2.4. Polityka handlowa UE i rola parlamentów narodowych.....	11
2.5. Unijne ramy umacniania praworządności w UE: debaty międzyparlamentarne	11
3. Instytucjonalne organy parlamentarne.....	13
3.1. Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej (COSAC)13	
3.2. Coroczne i nieformalne Konferencje Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej (KPPUE)	15
4. Dialog międzyparlamentarny	17
4.1. Europejski Tydzień Parlamentarny i Międzyparlamentarna Konferencja ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej (IPC SECG).....	17
4.2. Współpraca międzyparlamentarna dotycząca polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ..	18
4.3. Międzyparlamentarne posiedzenia komisji i inne posiedzenia międzyparlamentarne	19
4.4. Wizyty dwustronne przedstawicieli parlamentów narodowych UE w Parlamencie Europejskim	20
5. „Mechanizm wczesnego ostrzegania” i „nieformalny dialog polityczny” – Protokół nr 1 i 2 do Traktatu z Lizbony	20
6. Narzędzia wymiany informacji i nawiązywania współpracy	22
6.1. Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD).....	22
6.2. Międzyparlamentarna wymiana informacji w sprawach UE (IPEX).....	24
6.3. Inne narzędzia i sieci	25
ZAŁĄCZNIKI	28
ZAŁĄCZNIK I – Posiedzenia COSAC – Tematy i główni prelegenci w 2016 r.	28
ZAŁĄCZNIK II – Międzyparlamentarne posiedzenia organizowane przez komisje Parlamentu Europejskiego w Brukseli w 2016 r.	29
ZAŁĄCZNIK III – Wizyty przedstawicieli parlamentów narodowych w Parlamencie Europejskim (w tym wideokonferencje).....	31
ZAŁĄCZNIK IV – Dane dotyczące mechanizmu wczesnego ostrzegania	34
ZAŁĄCZNIK V – Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD)	35

Niniejsza publikacja została wydana przez Dyrekcję Parlamentu Europejskiego ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi, należąca do Dyrekcji Generalnej Parlamentu Europejskiego ds. Urzędu Przewodniczącego.

Dyrektor: Christine Verger, christine.verger@ep.europa.eu
Kierownik Działu Współpracy Międzyinstytucjonalnej: Pekka Nurminen, pekka.nurminen@ep.europa.eu
Kierownik Działu ds. Dialogu Ustawodawczego: Patrizia Maria Prode, patrizia.prode@ep.europa.eu
Opracowanie: Luis Balsells Traver, luis.balsells@ep.europa.eu, i Paolo Atzori, paolo.atzori@ep.europa.eu
Zamknięto do druku w dniu 7 kwietnia 2017 r.

relnatparl@ep.europa.eu
www.europarl.europa.eu/relnatparl

Wszystkie zdjęcia i ilustracje © Unia Europejska, 2017.

Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi doradza organom politycznym, posłom i sekretariatowi Parlamentu Europejskiego w ramach współpracy instytucjonalnej i dialogu ustawodawczego z parlamentami narodowymi. Wspiera ona działania międzyparlamentarne, przyczynia się do wdrażania postanowień traktatu dotyczących współpracy międzyparlamentarnej w Parlamencie Europejskim oraz służy fachową wiedzą w całym cyklu legislacyjnym oraz innych obszarach kompetencji politycznych Parlamentu Europejskiego.

Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi działa jako centrum wiedzy, udostępniając informacje na temat parlamentów narodowych, oraz udziela administracji Parlamentu Europejskiego informacji dotyczących najlepszych praktyk stosowanych w parlamentach narodowych. Reprezentuje ona Parlament Europejski w administracyjnych sieciach współpracy międzyparlamentarnej. Zarządza kontaktami z urzędnikami reprezentującymi parlamenty narodowe w Brukseli oraz utrzymuje ścisłe kontakty z ich administracją.

Przedmowa wiceprzewodniczących Parlamentu Europejskiego odpowiedzialnych za stosunki z parlamentami narodowymi

Niniejsze sprawozdanie śródkresowe za rok 2016 stanowi przegląd stosunków między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi UE.

W pierwszej kolejności pragniemy wyrazić uznanie dla pracy naszych poprzedników odpowiedzialnych za stosunki z parlamentami narodowymi w pierwszej połowie kadencji, wiceprzewodniczących Ramóna Luisa Valcárcela Siso oraz Anneli Jäätteenmäki. Mamy zaszczyt przejąć ich dotychczasowe obowiązki i pragniemy podziękować wiceprzewodniczącym za wykonaną pracę.

W 2016 r. Unia Europejska musiała stawić czoła wielu wyzwaniom, takim jak Brexit, migracja, terroryzm i nasilenie nacjonalizmu oraz konflikty w bezpośrednim sąsiedztwie UE, a kwestiom tym poświęcono wiele uwagi zarówno w parlamentach narodowych, jak i w Parlamencie Europejskim. Część obywateli UE utraciła zaufanie do instytucji i tzw. establishmentu, zarówno „elit brukselskich”, jak i „elit krajowych”.

W dobie coraz większej globalizacji, w świecie coraz bardziej złożonym i szybko się zmieniającym musimy lepiej współdziałać, by znajdować efektywne rozwiązania.

Teraz bardziej niż kiedykolwiek musimy pokazać, że demokracja wymaga właściwie funkcjonujących instytucji.

Obchodzimy obecnie 60. rocznicę podpisania traktatu rzymskiego ze świadomością kluczowej roli, jaką odegra współpraca międzyparlamentarna w kształtowaniu przyszłości Unii Europejskiej.

Unia Europejska musi reagować efektywniej i poprawić swoje metody pracy.

Wszyscy skupiamy się na spełnianiu oczekiwań obywateli, lecz to zadanie stało się trudniejsze wobec nieustannie zachodzących zmian.

Nasza Unia będzie tylko na tyle silna, na ile pozwolą na to państwa członkowskie i ich parlamenty narodowe.

Współpraca między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi może posłużyć wzajemnemu zrozumieniu w obecnych burzliwych czasach; w niniejszym sprawozdaniu pokazano, jak głębokie i rozległe są te relacje.

Mairead McGuinness
Wiceprzewodnicząca

Bogusław Liberadzki
Wiceprzewodniczący

1. Kontekst sprawozdania

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono stosunki między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi w 2016 r., jak również współpracę międzyparlamentarną. W roku 2016 Unia Europejska musiała stawić czoła kilku kryzysom jednocześnie oraz zmierzyć się z wynikiem referendum przeprowadzonego w Zjednoczonym Królestwie w sprawie członkostwa w Unii Europejskiej (procedura „Brexitu”). Ponadto koniec 2016 r. wyznacza półmetek kadencji Parlamentu Europejskiego 2014–2019, co niesie ze sobą zmiany w strukturach tej instytucji.

Z perspektywy międzyparlamentarnej w niniejszym sprawozdaniu przeanalizowano przede wszystkim najważniejsze wydarzenia polityczne, które zdominowały program prac wszystkich relacji międzyparlamentarnych (część 2).

W kolejnych rozdziałach przedstawiono i przeanalizowano wydarzenia w organach międzyparlamentarnych (część 3), formy prowadzonego dialogu międzyparlamentarnego (część 4), kontrolę zgodności z zasadą pomocniczości prowadzoną przez parlamenty narodowe (część 5) oraz narzędzia administracyjne i sieci współpracy międzyparlamentarnej (część 6).

Oto najważniejsze kwestie, które w 2016 r. miały wpływ na współpracę międzyparlamentarną i zostały omówione w niniejszym sprawozdaniu:

- procedura wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE i trwająca refleksja nad przyszłością Unii;
- trzecia „żółta kartka” pokazana przez parlamenty narodowe w newralgicznej sprawie wniosku ustawodawczego dotyczącego delegowania pracowników;
- debata dotycząca wspólnej parlamentarnej kontroli Europolu;
- rola parlamentów narodowych w umowach handlowych UE, zwłaszcza w odniesieniu do transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP) między UE i USA oraz kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między UE a Kanadą;
- zasadnicza rola parlamentów w umacnianiu praworządności w Unii Europejskiej.

Niniejsze sprawozdanie, jak również dalsze informacje dotyczące stosunków Parlamentu Europejskiego z parlamentami narodowymi UE można znaleźć na stronie internetowej Parlamentu Europejskiego: www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/news.

2. Najważniejsze wydarzenia i tendencje we współpracy międzyparlamentarnej

Współpraca międzyparlamentarna w sposób naturalny powiązana jest z wydarzeniami politycznymi w Unii Europejskiej i państwach członkowskich. W sprawozdaniu omówiono poniższe najważniejsze wydarzenia jako przekrojowe i wszechobecne w 2016 r. niemal na wszystkich forach, we wszystkich instytucjach i formach stosunków międzyparlamentarnych oraz prowadzonego dialogu. Ich wpływ najprawdopodobniej będzie odczuwalny jeszcze w kolejnych latach.

2.1. Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE: refleksja nad przyszłością Unii

W dniu 23 czerwca 2016 r. w Zjednoczonym Królestwie odbyło się referendum, w którym zadano pytanie: „Czy Zjednoczone Królestwo powinno pozostać członkiem Unii Europejskiej, czy też powinno z niej wystąpić?” Za opuszczeniem UE opowiedziało się 51,9 % osób, które wzięły udział w referendum.

Pięć dni później Parlament Europejski przyjął rezolucję¹ w sprawie decyzji Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z Unii Europejskiej. W rezolucji podkreślono, że jest to dla UE moment krytyczny, gdy interesy i oczekiwania obywateli Unii muszą ponownie znaleźć się w centrum debaty, a także wezwano do reaktywacji projektu europejskiego. Zgoda Parlamentu Europejskiego wymagana jest zarówno do zawarcia umowy o wystąpieniu, jak i we wszelkich przyszłych stosunkach między Zjednoczonym Królestwem a UE.

W odniesieniu do przyszłości UE Parlament Europejski podkreślił, że należy zreformować Unię, poprawić jej działanie i podnieść poziom demokracji, by odpowiedzieć na oczekiwania obywateli; w szczególności należy:

- wzmocnić trzon UE, unikając rozwiązań „à la carte”;
- propagować wspólne wartości UE i zapewnić stabilność, sprawiedliwość społeczną, zrównoważony rozwój, wzrost gospodarczy i zatrudnienie;
- pokonać utrzymującą się niepewność gospodarczą i społeczną;
- chronić obywateli oraz reagować na wyzwania związane z migracją;
- zapewnić rozwój i demokratyzację unii gospodarczej i walutowej oraz przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości;
- wzmocnić wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa.

Rola parlamentów narodowych coraz częściej jest elementem debaty o przyszłości Europy.

W kontekście Brexitu oraz kryzysu gospodarczego i migracyjnego, z którymi musi się zmierzyć UE, parlamentarny wymiar słowackiej prezydencji w Radzie UE zapoczątkował okres refleksji nad sytuacją i przyszłością Unii (tzw. „proces bratysławski”). Proces ten rozpoczął nieformalny szczyt parlamentarny zorganizowany w Bratysławie w dniach 6–7 października 2016 r., a jego kulminacją będą dwa zgromadzenia przewodniczących parlamentów Unii Europejskiej w 2017 r.: w marcu w Rzymie, w celu upamiętnienia 60. rocznicy podpisania traktatu rzymskiego, oraz w kwietniu w Bratysławie, w ramach corocznej Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej.

Ponadto kwestia Brexitu zdominowała – lub przynajmniej naznaczyła – debaty Konferencji Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej (COSAC), począwszy od spotkania przewodniczących zorganizowanego w lipcu w Bratysławie.

¹ Rezolucja Parlamentu z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie decyzji o wystąpieniu z UE w wyniku referendum w Zjednoczonym Królestwie, teksty przyjęte, P8_TA(2016)0294.

Od czasu referendum w Zjednoczonym Królestwie odnotowano w Brukseli większą liczbę poświęconych Brexitowi oficjalnych wizyt dwustronnych z udziałem przedstawicieli parlamentów narodowych. Delegacje chciały poznać procedury, struktury i harmonogramy Parlamentu Europejskiego w odniesieniu do Brexitu; wizyty te służyły również wymianie deklaracji politycznych między parlamentami narodowymi.

2.2. „Żółta kartka” parlamentów narodowych dla wniosku Komisji dotyczącego zmiany dyrektywy w sprawie delegowania pracowników

Protokół nr 2 do traktatów UE określa mechanizm przeglądu proponowanego ustawodawstwa niewchodzącego w zakres wyłącznych kompetencji Unii Europejskiej. Parlamente narodowe mają na przeanalizowanie projektów aktów ustawodawczych osiem tygodni od daty przekazania projektu aktu. Jeżeli dany parlament narodowy uzna, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, może wydać „uzasadnioną opinię” w tej sprawie.

W dniu 8 marca 2016 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (COM(2016)0128).

Po terminie 8 tygodni przeznaczonych na kontrolę zgodności z zasadą pomocniczości na szczeblu parlamentów uzasadnione opinie stwierdzające brak zgodności wniosku Komisji z zasadą pomocniczości wydało narodowych 14 parlamentów narodowych lub izb parlamentarnych: parlament Bułgarii, parlament Chorwacji, czeska Izba Deputowanych, czeski Senat, parlament Danii, parlament Estonii, parlament Węgier, parlament Łotwy, parlament Litwy, polski Sejm, polski Senat, rumuńska Izba Deputowanych, rumuński Senat oraz parlament Słowacji. Łącznie te parlamente i izby parlamentarne mają 22 z 56 głosów przyznanych parlamentom narodowym, dlatego uruchomiono procedurę „żółtej kartki”.

Była to trzecia „żółta kartka” od wejścia w życie traktatu lizbońskiego w 2009 r. Z perspektywy politycznej można ją uznać za prowadzącą do najgłębszych jak dotąd podziałów.

W swych uzasadnionych opiniach parlamente narodowe podały szereg rozmaitych argumentów, na przykład: określanie wysokości wynagrodzeń pracowników należy do wyłącznych kompetencji państw członkowskich; wniosek stanowi ingerencję w istniejące stosunki pracy; wniosek ogranicza swobodę świadczenia usług na rynku wewnętrznym. Wskazano również kwestie proceduralne, takie jak brak szczegółowego uzasadnienia wniosku w odniesieniu do zasady pomocniczości, czy też brak oceny wpływu finansowego. Ponadto stwierdzono, że konsultacje przeprowadzone przez Komisję przed przyjęciem wniosku były niewystarczające i że Komisja powinna była wstrzymać się z propozycją nowego aktu ustawodawczego w tej sprawie do zakończenia terminu transpozycji dyrektywy o egzekwowaniu.

W dniu 20 lipca 2016 r. Komisja zakończyła przegląd wniosku, stwierdzając jego zgodność z zasadą pomocniczości. Komisja argumentowała, że przez przyjęcie dyrektywy z 1996 r. i dyrektywy o egzekwowaniu z 2014 r. unijny prawodawca zdecydował już, że cel w postaci zapewniania większej swobody świadczenia usług, a jednocześnie lepszego zagwarantowania równych szans usługodawcom krajowym i transgranicznym oraz odpowiedniej ochrony pracowników delegowanych można lepiej osiągnąć na szczeblu unijnym. Komisja stwierdziła również, że wniosek ustanawia ramy regulacyjne dotyczące delegowania pracowników na szczeblu UE, uwzględniając nieodłączny transgraniczny charakter delegowania pracowników, a także fakt, że jednostronne działania państw członkowskich na szczeblu krajowym mogłyby

doprowadzić do fragmentacji rynku wewnętrznego w odniesieniu do swobody świadczenia usług. Komisja podtrzymała zatem swój wniosek.

Kwestię „żółtej kartki” w sprawie dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników omawiano na wielu posiedzeniach międzyparlamentarnych w 2016 r. Podczas lipcowego posiedzenia przewodniczących w ramach COSAC przedmiotowa kwestia została omówiona przy czynnym udziale Marianne Thyssen, komisarz odpowiedzialnej za wniosek. Był to również temat międzyparlamentarnego posiedzenia komisji zorganizowanego przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (EMPL) Parlamentu Europejskiego w dniu 12 października 2016 r. Nad wnioskiem dyskutują obecnie Rada i Parlament Europejski.

2.3. Wspólna kontrola parlamentarna działań Europolu

W dniu 11 maja 2016 r. przyjęto nowe rozporządzenie w sprawie Europolu (rozporządzenie (UE) 2016/794), które wejdzie w życie z dniem 1 maja 2017 r.

Istotną zmianą wprowadzoną w tym rozporządzeniu jest fakt objęcia Europolu należytą kontrolą demokratyczną sprawowaną przez Parlament Europejski wraz z parlamentami narodowymi, zgodnie z art. 88 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który stanowi: „Rozporządzenia te określają również procedury kontroli działań Europolu przez Parlament Europejski, w której uczestniczą parlamenty narodowe”. W związku z tym w rozporządzeniu w sprawie Europolu ustanowiono grupę ds. wspólnej kontroli parlamentarnej, aby „monitorować pod względem politycznym działania Europolu służące realizacji jego zadań, w tym wpływ tych działań na podstawowe prawa i wolności osób fizycznych”. Rozporządzenie szczegółowo określa cele, zadania i środki nowej grupy ds. kontroli, natomiast sposób organizacji działań i regulamin grupy „określają wspólnie Parlament Europejski i parlamenty narodowe zgodnie z art. 9 Protokołu nr 1”.

W maju 2016 r. na posiedzeniu Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej w Luksemburgu uzgodniono zastosowanie podejścia stopniowego i zwrócić się do grupy roboczej złożonej z trzech przedstawicieli Konferencji Przewodniczących (parlament Luksemburga, Słowacji i Estonii, a także Parlament Europejski) z wnioskiem o przeanalizowanie możliwych mechanizmów kontroli i przedstawienie wstępnego projektu organizacji i regulaminu nowego wspólnego organu kontrolnego².

Zgodnie z wnioskami Konferencji Przewodniczących w tym stopniowym podejściu ujęto konsultacje (przeprowadzone we wrześniu i w październiku 2016 r. w formie kwestionariusza) ze wszystkimi parlamentami i izbami parlamentarnymi UE oraz z Parlamentem Europejskim, a także wymianę poglądów w trakcie międzyparlamentarnego posiedzenia Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) Parlamentu Europejskiego, które odbyło się 28 listopada 2016 r. w Brukseli.

W wyniku tych konsultacji pod koniec 2016 r. grupa robocza przedstawiła wstępny projekt wszystkim parlamentom i izbom parlamentarnym. Celem projektu było zdefiniowanie takich aspektów przyszłej grupy ds. wspólnej kontroli parlamentarnej jak członkostwo, skład liczbowy i przewodnictwo, a także częstotliwość i miejsce posiedzeń. Przed przyjęciem ostatecznej decyzji przez przewodniczących parlamentów UE oraz przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, co ma nastąpić podczas corocznej konferencji, która odbędzie się w dniach 23–

24 kwietnia 2017 r. w Bratysławie, wszystkie parlamenty i izby parlamentów narodowych mogą zgłaszać poprawki do projektu.

2.4. Polityka handlowa UE i rola parlamentów narodowych

Rok 2016 zapisał się jako istotny etap w stosunkach międzyparlamentarnych w odniesieniu do polityki handlowej UE. Na mocy traktatu lizbońskiego wspólna polityka handlowa wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii. Jednak tzw. porozumienia mieszane nie należą do tej kategorii, co oznacza powrót do dyskusji nad kwestią kompetencji. Jasno uwidoczniły to politycznie drażliwe negocjacje w sprawie TTIP (UE–USA) i CETA (UE–Kanada).

Rola parlamentów narodowych w odniesieniu do porozumień handlowych może być dwojaka. W przypadku porozumień mieszanych niezbędna jest ratyfikacja porozumienia przez parlamenty narodowe, co daje im formalnie bardzo silną pozycję. Jednak niezależnie od kompetencji formalnych wiele parlamentów narodowych (o ile nie wszystkie) sprawuje kontrolę nad działalnością rządu, gdy Rada udziela Komisji mandatu negocjacyjnego, a w niektórych przypadkach także przez cały czas trwania negocjacji oraz w momencie podpisania umowy. W takich przypadkach rola parlamentów narodowych zależy od zapisów konstytucji danego państwa.

W lipcu 2016 r. Komisja zaproponowała podpisanie umowy CETA jako porozumienia mieszane, wymagającego ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z ich krajowymi wymogami konstytucyjnymi. W październiku 2016 r. rząd Belgii napotkał poważne trudności na drodze do uzyskania mandatu do podpisania umowy CETA.

W grudniu 2016 r. w opinii rzecznik generalnej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydała opinię w sprawie umowy o wolnym handlu między UE i Singapurem (EUSFTA) stwierdzono, że umowa ta również powinna zostać uznana za porozumienie mieszane. Sprawę tę musi jeszcze rozstrzygnąć Trybunał w pełnym składzie.

Na posiedzeniu plenarnym COSAC, które odbyło się w dniach 13–15 listopada 2016 r. w Bratysławie, przeprowadzono szeroko zakrojoną, ożywioną wymianę poglądów w sprawie TTIP, która pokazała, że w ważnych kwestiach dotyczących polityki handlowej UE parlamenty narodowe nie zamierzają pełnić jedynie roli obserwatorów, ani pod względem politycznym, ani prawnym.

Komisja Handlu Międzynarodowego (INTA) Parlamentu Europejskiego wyszła naprzeciw potrzebom zwiększenia dialogu międzyparlamentarnego i zorganizowała obiad roboczy w dniu 29 listopada 2016 r. Wydaje się, że włączanie parlamentów narodowych we wszystkie fazy procedur negocjacyjnych ma znaczenie strategiczne.

2.5. Unijne ramy umacniania praworządności w UE: debaty międzyparlamentarne

Parlament Europejski nieustannie podkreśla, że obowiązki państw w odniesieniu do praworządności i demokracji stanowią kwestię o fundamentalnym znaczeniu, nie tylko dla państw kandydujących, dążących do spełnienia kryteriów kopenhaskich, ale także jako obowiązkowy element po przystąpieniu do UE.

Od czasu wprowadzenia mechanizmu prowadzącego do zawieszenia państwa członkowskiego w jego prawach na mocy traktatu z Amsterdamu Parlament Europejski monitoruje przestrzeganie przez państwa członkowskie wartości zapisanych w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). W innych międzynarodowych organizacjach, takich jak Rada Europy i Organizacja Narodów Zjednoczonych, istnieją podobne, lecz silniejsze mechanizmy mogące

² Wnioski Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej dostępne są pod adresem: www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers

prować do wykluczenia umawiającej się strony, która dopuści się naruszeń. Mechanizm przewidziany w traktatach UE wywołał szereg obaw i skarg, a niektóre państwa członkowskie uznały, że zostały niesłusznie wskazane i wyróżnione przez Parlament Europejski, stwierdzając, a głos nigdy nie był uwzględniany, gdy zgłaszały kwestie problematyczne. Jednocześnie społeczeństwo obywatelskie i środowisko organizacji pozarządowych nieustannie obwiniały UE za bezczynność wynikającą z międzyrządowego charakteru mechanizmu.

W rzeczywistości mechanizm ma charakter polityczny, nie sądowiczy. TSUE nie może sprawować kontroli wykraczającej poza aspekty proceduralne mechanizmu.

W marcu 2014 r. Komisja przedstawiła komunikat zatytułowany „Nowe ramy UE na rzecz umocnienia praworządności” w celu zapewnienia skutecznej i spójnej ochrony praworządności we wszystkich państwach członkowskich. Ramy te miały zapewnić reagowanie na sytuacje systemowego zagrożenia dla praworządności i rozwiązywanie takich problemów.

W ramach swych działań parlamentarnych niderlandzka prezydencja Rady w półrocznym sprawozdaniu COSAC poświęciła osobny rozdział kwestii praworządności i roli parlamentów, by określić w miarę możliwości wspólne definicje demokracji i praw podstawowych oraz zasugerować najlepsze praktyki, które można by rozpowszechnić w parlamentach narodowych oraz w Parlamencie Europejskim. Kwestia ta została włączona do porządku obrad COSAC i stanowiła jeden z głównych tematów posiedzenia plenarnego, które odbyło się w czerwcu 2016 r. w Hadze. Choć nie przyjęto konkluzji, debata wyraźnie pokazała przekonanie, że „podstawowe wartości” stanowią wspólny, współdzielony zestaw najważniejszych zasad, których utrzymanie i ochrona jest obowiązkiem wszystkich zainteresowanych stron. W trakcie debaty Parlament Europejski reprezentowany był przez sprawozdawczynię Sophie in 't Veld (ALDE).

W październiku 2016 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję zawierającą zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych (zob. sprawozdanie Sophie in 't Veld w ramach inicjatywy ustawodawczej zgodnie z art. 225 TFUE)³. Do sprawozdania dołączono ocenę europejskiej wartości dodanej, której głównym wnioskiem było stwierdzenie rozdziewu między głoszonymi prawami i wartościami wyszczególnionymi w art. 2 TUE a faktycznym ich przestrzeganiem przez instytucje UE i państwa członkowskie, co niesie ze sobą znaczące skutki gospodarcze, społeczne i polityczne. W rezolucji podkreślono, że „Parlament Europejski i parlamenty narodowe powinny odgrywać kluczową rolę przy ocenie postępów we wdrażaniu wspólnych wartości Unii zapisanych w art. 2 TUE i monitorowaniu ich przestrzegania”. Celem propozycji Parlamentu Europejskiego w sprawie unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych jest połączenie istniejących obecnie narzędzi w jeden instrument.

Parlament Europejski wezwał Komisję, aby do września 2017 r. przedstawiła wniosek w sprawie paktu Unii Europejskiej na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych w formie porozumienia międzyinstytucjonalnego dostosowującego i uzupełniającego istniejące mechanizmy.

Wśród innych propozycji w sprawozdaniu zalecono zawarcie paktu ustanawiającego roczny „cykl polityki w dziedzinie praw podstawowych” w ramach wieloletniego usystematyzowanego dialogu między wszystkimi zainteresowanymi stronami; cykl ten powinien obejmować coroczną debatę międzyparlamentarną w sprawie poszanowania demokracji, praworządności i praw podstawowych w Unii.

3. Instytucjonalne organy parlamentarne

Jak już wskazano, główne tematy polityczne są poruszane przekrojowo przez wszystkie instytucje międzyparlamentarne oraz w innych formach dialogu. W 2016 r. Parlament Europejski dążył do przedstawiania spójnych stanowisk i przekazów na odpowiednich forach. Jest to zadanie wymagające nieustannego monitorowania i dalszej konsolidacji.

3.1. Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej (COSAC)

COSAC (Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej) została utworzona w listopadzie 1989 r. w Paryżu. Wyjątkowość tego gremium polega na tym, iż jest to jedyne forum współpracy międzyparlamentarnej, o którym wspomniano w traktatach (zob. Protokół nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej). Parlament narodowy państwa członkowskiego sprawującego rotacyjną prezydencję Rady odgrywa przewodnią rolę w określaniu kierunku działań i prac COSAC. COSAC jest wspierana przez grupę trzech prezydencji, której Parlament Europejski jest stałym członkiem, a ponadto może liczyć na wsparcie organizacyjne ze strony niewielkiego sekretariatu mieszczącego się w Parlamencie Europejskim i prowadzonego przez urzędnika oddelegowanego przez parlament narodowy („stałego członka”). Po kilku latach stosunkowo niewielkiej atrakcyjności COSAC nastąpiło jej ożywienie w wyniku debaty nad przyszłością UE i rolą parlamentów narodowych.

Sytuacja w UE wywarła konkretny wpływ na działalność COSAC oraz wszelkich innych forów międzyparlamentarnych. Krytyczne uwagi krajowej opinii publicznej, wyrażające zarówno oczekiwania wobec „Brukseli”, jak i skargi na nią, czy to za jej niezdolność do działania, czy też za nadmierne działania, nie ominęły również COSAC.

Jeśli chodzi o programy posiedzeń, zarówno prezydencja niderlandzka, jak i słowacka priorytetowo potraktowały dyskusje na temat migracji i kryzysu uchodźczego, a zwłaszcza poszczególne środki i instrumenty proponowane przez Komisję w 2015 i 2016 r. Propozycje te oczywiście wywołały burzliwe debaty, a w wielu przypadkach doprowadziły do niemożliwych do pogodzenia stanowisk prezentowanych przez południowe i wschodnie państwa członkowskie⁴.

W tym względzie delegacja Parlamentu Europejskiego broniła stanowisk Parlamentu i podstawowych wartości UE w duchu otwartości zmierzającej do osiągnięcia kompromisu z prezydencją i poszczególnymi delegacjami krajowymi. W wielu przypadkach w istotny sposób przyczyniło się to do wypracowania konsensusu między początkowo bardzo odległymi stanowiskami w kwestii uzgodnienia wkładu poszczególnych państw członkowskich.

W roku, gdy w Zjednoczonym Królestwie odbyło się referendum w sprawie opuszczenia UE, funkcjonowanie UE, jej relacje z instytucjami państw członkowskich oraz zdolność do spełniania oczekiwań obywateli siłą rzeczy wielokrotnie stały się przedmiotem dyskusji podczas oficjalnych lub dodatkowych wydarzeń w ramach posiedzeń COSAC. Niejednokrotnie również tutaj dochodziło do burzliwej wymiany zdań. Niemniej po referendum, mimo nadal rozbrzmiewających krytycznych, nacjonalistycznych głosów, zwiększyła się świadomość faktu, że pozostałych 27 państw członkowskich ma wspólne interesy, których należy bronić, co Unia Europejska znacznie ułatwia. Bez wątplenia Brexit oraz przyszłość UE stanowią będą najważniejsze tematy omawiane podczas kolejnych posiedzeń COSAC. Większość delegatów podkreśliła potrzebę opracowania nowego modelu stosunków ze Zjednoczonym Królestwem,

⁴ Aby podnieść świadomość skali kryzysu, delegaci włoscy przedstawili wniosek o zorganizowanie wizyty rozpoznawczej lub delegacji do Włoch na wiosnę 2017 r. Było to zdarzenie niespotykane dotąd w COSAC.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0409.

prowadzone są także rozważania nad kwestią możliwości monitorowania procesu negocjacji Brexitu przez parlamenty narodowe we wspólny, zinstytucjonalizowany sposób.

Debaty dotyczące Brexitu wyjaśniają, dlaczego dyskusje nad procedurą „zielonej kartki” lub pogłębionego dialogu politycznego oraz nad procedurą „żółtej kartki” zeszły na dalszy plan podczas debat delegacji w 2016 r. COSAC kontynuowała refleksję nad swoją rolą oraz zwiększeniem zaangażowania parlamentów narodowych w proces podejmowania decyzji w UE, omawiając kluczowe sprawy o charakterze instytucjonalnym, mianowicie kwestię kontroli wykraczającej poza Rady resortowe (tj. kontroli posiedzeń trójstronnych), współpracy parlamentarnej w odniesieniu do programu prac Komisji oraz dyplomacji parlamentarnej. W konsekwencji decyzji Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z UE jedynie nieliczne delegacje wspomniały o procedurze „czerwonej kartki” po czerwcowym referendum.

Parlament Europejski ponownie podkreślił potrzebę ochrony równowagi instytucjonalnej ustanowionej na mocy traktatów oraz współpracy z parlamentami narodowymi w celu osiągnięcia bardziej przejrzystego i efektywnego procesu ustawodawczego.

Co najmniej dwa inne tematy porządku posiedzeń COSAC w Hadze i Bratysławie spotkały się z pozytywnym zainteresowaniem i zaangażowaniem parlamentów narodowych w odniesieniu do konkretnych działań instytucji UE. Prezydencja niderlandzka nadała duże znaczenie dyskusji na temat roli parlamentów w ochronie praworządności w UE. Wydarzenia, jakie miały miejsce w kilku państwach członkowskich, i powtarzające się wzmianki o uruchomieniu art. 7 TUE⁵ uzasadniały znaczenie tej decyzji. W następstwie inicjatyw delegacji Parlamentu Europejskiego oraz zgodnie ze wskazówkami sprawozdawczyni Parlamentu Sophie in 't Veld treść uwag na posiedzenie COSAC systematycznie odnosiła się do tryptyku „prawa człowieka, praworządność i demokratyczne rządy”, przy czym podkreślano ich nierozłączne powiązanie, jak również do porządku prawnego Unii Europejskiej. Jednak opór prezydencji wobec zainicjowania debaty mogącej prowadzić do podziałów oraz stanowiska szeregu innych delegacji powstrzymały COSAC od wsparcia inicjatyw zmierzających do utworzenia „mechanizmów wdrażania”. W ostatecznym tekście wspomniano jedynie o dialogu mającym na celu promowanie wspólnych wartości Unii.

Na posiedzeniu plenarnym COSAC w Bratysławie prezydencja słowacka postanowiła włączyć do porządku obrad debatę na aktualny temat TTIP. Pogłębiona i długa dyskusja po raz kolejny potwierdziła, że parlamenty narodowe pilnie śledzą prowadzone negocjacje. Ich oczekiwania w odniesieniu do odpowiedniego zaangażowania w politykę handlową UE były wysokie. Delegacja Parlamentu Europejskiego podjęła z nimi otwartą i szczegółową debatę, pamiętając jednocześnie o konieczności obrony postanowień traktatu.

Widać wyraźnie, że prezydencje usiłowały dostosować porządek posiedzeń do najważniejszych wydarzeń na arenie europejskiej i międzynarodowej, zachowując przy tym niezbędną elastyczność, by wprowadzać w nim stosowne zmiany. Główne tematy porządku posiedzeń plenarnych zostały omówione w sprawozdaniach półrocznych. Kolejnym pozytywnym zjawiskiem były częstsze odwołania do debat na powiązane tematy, odbywanych na innych wyspecjalizowanych konferencjach międzyparlamentarnych, głównie na Konferencji ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPZiB/WPBiO). Pokazuje to pozytywną tendencję do bardziej uporządkowanej i spójnej współpracy międzyparlamentarnej.

Podobnie jak w ostatnich latach, wielu członków delegacji Parlamentu Europejskiego zostało zaproszonych do zabrania głosu w ramach COSAC jako główni prelegenci lub „pierwi

respondenci”. Przedstawili oni stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawach, wśród których znalazła się zarówno migracja i praworządność w UE, jak i TTIP.

Podjęto również pewne innowacyjne inicjatywy, takie jak elektroniczny system głosowania, nieformalne sondaże i sesje interaktywne, podczas których współuczestnik dyskusji i delegaci rozmawiają za pośrednictwem moderatora. Wśród innowacji wprowadzonych w celu poprawy komunikacji na temat prac COSAC znalazły się materiały wideo, specjalna aplikacja poświęcona COSAC oraz konta w mediach społecznościowych.

Podsumowując, w roku 2016 COSAC zapewniła parlamentom narodowym możliwość kontynuowania wspólnych refleksji nad kwestiami o kluczowym znaczeniu, zarówno natury merytorycznej, jak i instytucjonalnej, a także zainicjowała współpracę nad programem prac Komisji⁶. Oczekuje się z nadzieją, że przyszłe wymiany poglądów na temat niezbędnego zaangażowania parlamentarnego w takie kwestie, z wykorzystaniem również bardzo pożądanego zwiększonego zaangażowania parlamentów narodowych przez Komisję Junckera, przyczynią się do zbliżenia stanowisk w najważniejszych sprawach oraz przyniosą pozytywne zmiany w krajobrazie współpracy międzyparlamentarnej.

Jeśli uwzględnić obecny kontekst polityczny, a także przyszłe reformy instytucjonalne, COSAC – jako jedyne forum oparte na traktacie – potwierdziła swe znaczenie i atrakcyjność.

Udział Parlamentu Europejskiego w tym forum powinien zatem nadal odpowiednio odzwierciedlać powagę wyzwań, jakie trzeba podjąć, zarówno jeśli chodzi o kompetencje merytoryczne, jak i o reprezentację polityczną.

3.2. Coroczne i nieformalne Konferencje Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej (KPPUE)

Coroczna Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej (KPPUE) organizowana jest w oparciu o wytyczne sztokholmskie przyjęte w 2010 r. Wytyczne te przewidują doroczne posiedzenie, organizowane przez państwo członkowskie sprawujące prezydencję w drugiej połowie danego roku, a odbywające się na wiosnę następnego roku, w czasie kolejnej prezydencji. Konferencja przyjmuje niewiążące konkluzje prezydencji. Jej zadaniem jest również nadzorowanie koordynacji unijnych działań międzyparlamentarnych. Istnieje możliwość zwołania nadzwyczajnych posiedzeń KPPUE, lecz w 2016 r. ten format zastąpiono nieformalnym szczytem przewodniczących.

Doroczna Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej odbyła się w dniach 22–24 maja 2016 r. w Luksemburgu, a jej głównym tematem była migracja i wzmocnienie Unii Europejskiej.

Temat migracji wprowadził Jean-Claude Juncker, przewodniczący Komisji Europejskiej. W debacie poruszono trzy główne sprawy: potrzebę opracowania wspólnych i skutecznych rozwiązań na szczeblu europejskim (co wskazywała większość przewodniczących), potrzebę solidarności (wyrażoną przez większość, a w szczególności przez przedstawicieli państw najbardziej dotkniętych tym problemem, takich jak Grecja i Włochy) oraz wymóg poszanowania krajowej suwerenności i woli państw narodowych przy wypracowywaniu rozwiązań (podkreślanych przez przewodniczących z państw Grupy Wyszehradzkiej⁷). Wiceprzewodnicząca Parlamentu Europejskiego Mairead McGuinness zabrała głos w obronie stanowisk Parlamentu

⁶ W efekcie dyskusji nad programem prac Komisji prezydencja niderlandzka podjęła inicjatywę polegającą na przedstawieniu Komisji wspólnej listy priorytetów parlamentów narodowych.

⁷ Polska, Słowacja, Republika Czeska i Węgry.

⁵ Zob. rozdział 2.5 dotyczący praworządności.

Europejskiego, podkreślając jednocześnie konieczność eliminacji podstawowych przyczyn migracji oraz problemów związanych ze wzrostem i zatrudnieniem w UE.

W sprawie wzmocnienia Unii przewodnicząca Izby Deputowanych Włoch Laura Boldrini przedstawiła deklarację rzymską zatytułowaną „Większa integracja europejska: droga naprzód”, powstała z inicjatywy przewodniczących Izby Deputowanych Włoch, Zgromadzenia Narodowego Francji, niemieckiego Bundestagu i Izby Deputowanych Luksemburga. Ogólna debata uwidoczniła szeroki zakres opinii, m.in. marszałek polskiego Sejmu zaproponował swego rodzaju kontrdeklarację zatytułowaną „Europa solidarnych państw”.

Debata nad rolą parlamentów narodowych obejmowała różne aspekty i instrumenty kontroli sprawowanej przez parlamenty narodowe. Norbert Lammert, przewodniczący niemieckiego Bundestagu i jeden z głównych prelegentów, w szczególności podkreślał fakt, że niezbędne instrumenty współpracy międzyparlamentarnej już istnieją i funkcjonują prawidłowo. Obecnie najważniejszym wyzwaniem na przyszłość jest osiągnięcie wyników jakościowych w sprawach takich jak TTIP czy Europol. Inny główny prelegent, Urban Ahlin reprezentujący parlament Szwecji, podkreślał praktyczne aspekty współpracy międzyparlamentarnej (IPEX, sieć przedstawicieli itp.). Większość przewodniczących zgodziła się, że TTIP należy interpretować jako porozumienie mieszane, a w debatach dotyczących kontroli i podstawowych wolności skupiono się na znalezieniu odpowiedniej równowagi oraz na konieczności zwalczania radykalizacji i mowy nienawiści.

Z inicjatywy przewodniczącego parlamentu słowackiego Andreja Danko w dniach 6–7 października 2016 r. w Bratysławie odbyło się nieformalne posiedzenie przewodniczących parlamentów UE, tzw. szczyt parlamentarny w Bratysławie, z udziałem przewodniczącego Parlamentu Europejskiego Martina Schulza. Po decyzji mieszkańców Zjednoczonego Królestwa o opuszczeniu UE celem szczytu było omówienie bieżących wyzwań stojących przed UE, jej celów na przyszłość oraz roli parlamentów narodowych. Atmosfera prowadzonych debat była pozytywna, a uczestnicy kierowali spojrzenia w przyszłość mimo wyraźnych różnic w poglądach.

Posiedzenie podzielono na dwa panele dyskusyjne: pierwszy poświęcony był bieżącym wyzwaniom napotykanym przez UE, a drugi przyszłym celom Unii. Celem było odbycie otwartej debaty, bez przyjmowania konkluzji czy deklaracji.

Przewodniczący parlamentu słowackiego, a zarazem gospodarz wydarzenia, wskazał na wiele kryzysów, z jakimi boryka się UE (kryzys gospodarczy, migracja i Brexit), oraz podkreślił kluczowe znaczenie zapewnienia bezpieczeństwa obywateli. Martin Schulz stwierdził, że stawką w grze jest przyszłość UE. Parlamenty narodowe są gwarantami krajowych konstytucji, podobnie jak Parlament Europejski – utworzony na mocy traktatów UE ratyfikowanych przez wszystkie państwa członkowskie – jest gwarantem legitymacji działań Unii Europejskiej. Przypominając, że UE jest tylko tak silna, jak pozwolą na to państwa członkowskie, zachęcił parlamenty narodowe, by wzięły na siebie odpowiedzialność za politykę europejską w ich państwach. W kwestii Brexitu przewodniczący podkreślił, że podstawą Unii jest równa pozycja obywateli i państw członkowskich. Nie może zatem istnieć Unia dwóch klas obywateli lub dwóch klas państw członkowskich.

Kilku przewodniczących wskazało, że referendum w Zjednoczonym Królestwie i decyzja o opuszczeniu UE dowodzi, że obywatele utracili zaufanie do instytucji UE i ogólnie „establishmentu”. Słowacki przewodniczący podkreślił potrzebę zwiększenia zaufania i zainteresowania obywateli Unią i jej instytucjami oraz odniósł się do metod wymiany najlepszych praktyk wśród parlamentów narodowych.

Wielu przewodniczących zgodnie uznało, że wszelkie nowe wnioski powinny być wdrażane przez jak najlepsze wykorzystanie Traktatu z Lizbony, jako że nie ma szczególnego zainteresowania reformą traktatu.

Słowacki przewodniczący odniósł się do hasła, pod jakim odbywało się posiedzenie: „Poznajmy się lepiej”, i zaproponował, aby kolejne prezydencje nadal organizowały szczyty nieformalne tego rodzaju, gdyż rozwiązanie to okazało się konstruktywne i wniosło pozytywną energię.

4. Dialog międzyparlamentarny

4.1. Europejski Tydzień Parlamentarny i Międzyparlamentarna Konferencja ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej (IPC SECG)

W art. 13 tzw. paktu fiskalnego przewidziano ustanowienie konferencji międzyparlamentarnej w celu omówienia polityki budżetowej oraz innych kwestii objętych umową. W 2015 r. Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej przyjęła regulamin Międzyparlamentarnej Konferencji ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej (IPC SECG). W konferencji biorą udział przedstawiciele wszystkich parlamentów narodowych oraz Parlamentu Europejskiego. Parlamenty narodowe mogą dowolnie wyznaczać liczebność i skład swoich delegacji.

Międzyparlamentarna Konferencja ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej powstała jako prawdziwe forum umożliwiające międzyparlamentarną debatę dotyczącą tych obszarów polityki o coraz większym znaczeniu. Porozumienie w sprawie aspektów proceduralnych pozwoliła przejść do pogłębionej dyskusji na wskazane tematy.

Dnia 17 lutego 2016 r. Stany Generalne Niderlandów wraz z Parlamentem Europejskim zaprosiły parlamenty narodowe do uczestnictwa w Międzyparlamentarnej Konferencji ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej. Dnia 16 lutego 2016 r. Parlament Europejski zaprosił również parlamenty narodowe na posiedzenie międzyparlamentarne w sprawie cykli europejskiego semestru 2015/2016. Oba te wydarzenia stanowiły część Europejskiego Tygodnia Parlamentarnego w 2016 r., a uczestniczyło w nich około 45 posłów do Parlamentu Europejskiego, 130 posłów z parlamentów narodowych oraz 120 urzędników towarzyszących.

Pośród głównych tematów konferencji IPC SECG zorganizowanej przez słowacki parlament w dniach 16–18 października 2016 r. w Bratysławie znalazły się: społeczny wymiar unii gospodarczej i walutowej (UGW), zwalczanie uchylania się od opodatkowania, rola automatycznych stabilizatorów w architekturze unii fiskalnej oraz wspólny program inwestycyjny. W wydarzeniu wzięło udział 100 posłów do parlamentów narodowych z całej Europy, jedenastoosobowa delegacja Parlamentu Europejskiego, której wspólnie przewodniczyli Anneli Jäätteenmäki, wówczas wiceprzewodnicząca odpowiedzialna za stosunki z parlamentami narodowymi, oraz Roberto Gualtieri, przewodniczący Komisji Gospodarczej i Monetarnej (ECON), a także przedstawiciele instytucji europejskich oraz rządu Słowacji.

Debaty podzielono na cztery sesje tematyczne, a poprzedziły je posiedzenia grup politycznych i formalna sesja inauguracyjna, podczas której głos zabrał wiceprzewodniczący słowackiego parlamentu Andrej Hrnčiar oraz przewodniczący Komisji Finansowej i Budżetowej słowackiego parlamentu Ladislav Kamenický. Kilku posłów do Parlamentu Europejskiego uczestniczyło jako prelegenci w rozmaitych panelach: Maria João Rodrigues, sprawozdawczyni Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (EMPL); Fabio De Masi, wiceprzewodniczący komisji śledczej ds. prania pieniędzy, unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania (PANA);

Pervenche Berès, sprawozdawczyni Komisji Gospodarczej i Monetarnej (ECON); Jean Arthuis, przewodniczący Komisji Budżetowej (BUDG); oraz Roberto Gualtieri, przewodniczący ECON.

4.2. Współpraca międzyparlamentarna dotycząca polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

Międzyparlamentarna Konferencja ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPZiB/WPBiO) jest międzyparlamentarnym forum prowadzenia debaty na temat unijnej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony. Konferencja, organizowana dwa razy w roku przez parlament państwa członkowskiego sprawującego rotacyjną prezydencję Rady w ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim, gromadzi regularnie około 100 parlamentarzystów z całej UE. Ponadto Komisja Spraw Zagranicznych (AFET) Parlamentu Europejskiego często zaprasza parlamenty narodowe do uczestniczenia w swoich posiedzeniach w Brukseli, uzupełniając tym samym dialog międzyparlamentarny w tym ważnym obszarze polityki.

W 2016 r. odbyła się ósma i dziewiąta edycja Międzyparlamentarnej Konferencji ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPZiB/WPBiO): w Hadze (6–8 kwietnia) oraz w Bratysławie (2–4 września). Delegacje Parlamentu Europejskiego uczestniczące w obu posiedzeniach składały się z członków Komisji Spraw Zagranicznych (AFET) oraz Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony (SEDE). Obu delegacjom przewodniczył Elmar Brok, przewodniczący Komisji AFET.

W konferencji ds. WPZiB/WPBiO w Hadze wzięli udział posłowie do Parlamentu Europejskiego, posłowie do parlamentów narodowych UE, a także parlamentarzyści z państw kandydujących oraz z Islandii, Kosowa i Norwegii, jak również inni przedstawiciele polityczni i eksperci w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Pośród uczestników, którzy zabrali głos podczas konferencji, znajdowali się Alexander Vershbow, zastępca sekretarza generalnego NATO, oraz Helga Schmid, zastępca sekretarza generalnego ds. politycznych ESDZ (od czerwca 2016 r. piastująca urząd sekretarza generalnego). Podczas czterech posiedzeń plenarnych i trzech warsztatów w dyskusji skupiono się na strategicznym przeglądzie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, wzmocnieniu obronności i zdolności szybkiego reagowania UE, synergii wewnątrz UE oraz z partnerami zewnętrznymi, aspektach polityki zagranicznej dotyczących migracji oraz kontroli eksportu broni.

We wnioskach z konferencji Parlament Europejski i parlamenty narodowe UE podkreśliły, że żyjemy w czasach bezprecedensowych powiązań między bezpieczeństwem zewnętrznym i wewnętrznym, co wymaga dalszego zacieśnienia współpracy w dziedzinie WPZiB/WPBiO.

Podczas wrześniowej konferencji w Bratysławie wśród najważniejszych omawianych tematów znalazły się następujące kwestie: UE jako podmiot na arenie międzynarodowej, kompleksowe podejście do zrównoważonego rozwoju i migracji oraz pierwsze kroki ku Europejskiej Unii Obrony. Przedmiotem debaty podczas posiedzeń i warsztatów zorganizowanych w ramach konferencji była również polityka sąsiedztwa w odniesieniu do Bałkanów Zachodnich oraz wschodnich i południowych sąsiadów UE. Wśród uczestników konferencji znaleźli się również: wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej i wysoka przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federica Mogherini oraz asystent sekretarza generalnego ds. politycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych Miroslav Jenča.

Mając na celu wspieranie solidarności wszystkich państw członkowskich oraz zbiorowy wysiłek na rzecz opracowania wspólnej agendy, delegacje Cypru, Francji, Grecji, Hiszpanii, Malty, Portugalii i Włoch podpisały „deklarację bratysławską państw członkowskich UE leżących na południowej granicy Unii Europejskiej”.

4.3. Międzyparlamentarne posiedzenia komisji i inne posiedzenia międzyparlamentarne

Oprócz dwóch regularnych konferencji międzyparlamentarnych komisje Parlamentu Europejskiego każdego roku organizują blisko 15 międzyparlamentarnych posiedzeń komisji, zapraszając swoje odpowiedniczki z parlamentów narodowych do udziału w ukierunkowanych debatach. Inne rodzaje posiedzeń międzyparlamentarnych organizowane są w sposób bardziej doraźny, często przez parlament państwa sprawującego prezydencję.

W 2016 r. zorganizowano łącznie 14 międzyparlamentarnych posiedzeń komisji oraz dwie konferencje międzyparlamentarne, co potwierdziło nieustanną potrzebę odbywania ukierunkowanych debat międzyparlamentarnych, organizowanych na mniejszą skalę na szczeblu eksperckim. Większość posiedzeń miało formę międzyparlamentarnych posiedzeń komisji, wymian poglądów lub warsztatów organizowanych w Brukseli z inicjatywy jednej lub większej liczby komisji Parlamentu Europejskiego przy wsparciu Dyrekcji ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi. W 2016 r. 510 posłów z parlamentów narodowych spotkało się z 493 posłami do Parlamentu Europejskiego w ramach posiedzeń zorganizowanych przez 13 różnych komisji parlamentarnych.

Szereg posiedzeń ma już stałe miejsce w kalendarzu działalności międzyparlamentarnej: ugruntowany już Europejski Tydzień Parlamentarny (zob. rozdział 4.1), coroczna wymiana poglądów na temat cyklu europejskiego semestru, posiedzenie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia Parlamentu Europejskiego z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet (8 marca), a także organizowane dwa razy w roku posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych w ramach Międzyparlamentarnej Konferencji ds. WPZiB/WPBiO.

W 2016 r. na szczególną uwagę zasługiwała międzyinstytucjonalna konferencja z udziałem parlamentów narodowych w sprawie przyszłego finansowania UE, zorganizowana w dniach 7–8 września. W konferencji, której celem było zapewnienie forum dla proaktywnego dialogu z parlamentami narodowymi, wzięli udział posłowie do parlamentów narodowych i do Parlamentu Europejskiego, przedstawiciele rządów państw członkowskich oraz instytucji europejskich, a także członkowie tzw. Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych, której przewodniczy Mario Monti. Konferencja umożliwiła pogłębioną wymianę poglądów o kluczowych zagadnieniach finansów publicznych UE, a w szczególności przyszłości finansowania unijnego budżetu. Efekty prowadzonych dyskusji zgromadzono w sprawozdaniu końcowym Grupy Wysokiego Szczebla, które miało zostać przedstawione do końca 2016 r.

Kolejnym posiedzeniem o dużym znaczeniu politycznym było międzyparlamentarne posiedzenie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (EMPL) Parlamentu Europejskiego w sprawie ukierunkowanego przeglądu przepisów dotyczących delegowania pracowników, zorganizowane w dniu 12 października 2016 r. Wniosek Komisji (COM (2016)0128) w sprawie delegowania pracowników spowodował uruchomienie procedury „żółtej kartki” (zob. rozdział 2.2), co skierowało uwagę na zbliżające się negocjacje dotyczące tego wniosku w ramach zwykłej procedury ustawodawczej.

Ponadto w kalendarzu działalności międzyparlamentarnej na 2016 r. przewidziano dwa warsztaty Komisji Prawnej, dwie sesje wymiany poglądów na temat inicjatywy Komisji Specjalnej ds. Interpretacji Prawa Podatkowego (TAXE 2) oraz komisji śledczej ds. pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym (EMIS), jak również pięć międzyparlamentarnych posiedzeń komisji: Komisji Kultury i Edukacji (CULT), Komisji Kontroli Budżetowej (BUDG), Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE), Komisji Spraw Konstytucyjnych (AFCO) oraz Komisji Handlu Międzynarodowego (INTA, lunch połączony z

debatą w sprawie CETA). Wszystkie te wydarzenia odbyły się w czasie wyznaczonym na posiedzenia komisji.

Listę wszystkich posiedzeń międzyparlamentarnych zorganizowanych przez komisje Parlamentu Europejskiego w 2016 r. oraz bardziej szczegółowe statystyki można znaleźć w załączniku II.

4.4. Wizyty dwustronne przedstawicieli parlamentów narodowych UE w Parlamencie Europejskim

Rozwijającym się narzędziem i formą dialogu międzyparlamentarnego są wizyty dwustronne, odbywane przez przedstawicieli poszczególnych parlamentów narodowych w Parlamencie Europejskim, często łączone z szerszym programem wizyt w innych instytucjach UE. Taki format zapewnia wysoce skoncentrowane, dostosowane do potrzeb, elastyczne i wydajne pod względem czasu i kosztów ramy dyskusji nad problemami niepokojącymi dany parlament narodowy.

Każdego roku w Parlamencie Europejskim (w Brukseli lub Strasburgu) odbywa się nawet sto oficjalnych wizyt przedstawicieli parlamentów narodowych UE. Wizyty umożliwiają podjęcie bardziej ukierunkowanego dialogu „dwustronnego” w sprawach Unii podnoszonych przez gości z parlamentów lub izb parlamentarnych państw członkowskich.

Uczestników tych wizyt oraz omawianych tematów jest wiele: począwszy od wizyty przewodniczącego parlamentu narodowego po wizyty robocze komisji zajmujących się szerokim zakresem obszarów polityki lub też wizyty studyjne urzędników z parlamentów narodowych dotyczące rozmaitych obszarów prac parlamentarnych.

W 2016 r. w Parlamencie Europejskim odbyło się 76 oficjalnych wizyt przedstawicieli parlamentów narodowych UE. Po referendum zorganizowanym 23 czerwca 2016 r. w Zjednoczonym Królestwie w sprawie członkostwa w UE większość wizyt dwustronnych w drugiej połowie 2016 r. skupiona była na kwestii Brexitu i przyszłości Unii Europejskiej.

Oprócz wizyt dwustronnych możliwa jest organizacja wideokonferencji między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi, co umożliwia posłom pozostawanie w kontakcie w sprawie konkretnego zagadnienia przez dłuższy czas lub organizowanie dyskusji nad bieżącymi sprawami bez konieczności długich przygotowań.

W załączniku III zawarta jest szczegółowa lista wszystkich wizyt przedstawicieli parlamentów narodowych w Parlamencie Europejskim, w tym wideokonferencji, zorganizowanych w 2016 r. przy wsparciu Dyrekcji ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi.

5. „Mechanizm wczesnego ostrzegania” i „nieformalny dialog polityczny” – Protokół nr 1 i 2 do Traktatu z Lizbony

Protokół nr 2 załączony do TFUE ustanawia mechanizm przeglądu, tzw. mechanizm wczesnego ostrzegania, z udziałem parlamentów narodowych. W ramach tego mechanizmu parlamenty narodowe mogą dokonywać przeglądu projektów aktów ustawodawczych UE, a jeżeli uznają, że dany projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, w ciągu ośmiu tygodni od dnia jego przekazania mogą wydać „uzasadnioną opinię” i przesłać ją instytucji wydającej dokument. Protokół określa procedurę przeglądu (tzw. procedura żółtej kartki), a nawet obowiązkowego przeglądu (tzw. procedura pomarańczowej kartki), gdy liczba otrzymanych uzasadnionych opinii przekracza ustalony próg. Ponadto Protokół nr 1 załączony do TFUE umożliwia parlamentom narodowym komentowanie innych dokumentów, takich jak zielone

księgi, białe księgi i komunikaty Komisji. Komentarze dotyczące tych dokumentów są stosunkowo liczne i należą do „nieformalnego dialogu politycznego”.

Mechanizm wczesnego ostrzegania

Jak wskazano powyżej, „mechanizm wczesnego ostrzegania” dotyczy jedynie uzasadnionych opinii.

Komisja Prawna (JURI) odpowiedzialna w Parlamencie Europejskim za monitorowanie zgodności z zasadą pomocniczości⁸ postanowiła⁹, że pisemne uwagi przedłożone przez parlament narodowy zostaną uznane za:

1. „uzasadnioną opinię”, jeżeli zostaną przedstawione Parlamentowi w terminie ośmiu tygodni, o którym mowa w art. 6 Protokołu nr 2 do Traktatu z Lizbony¹⁰, i wyrażają pogląd, że dany projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości;
2. „uwagi”, jeżeli nie zostaną spełnione te dwa kryteria (dokumenty przesyłane w ramach nieformalnego dialogu politycznego również określane są mianem „uwag”).

Od wejścia w życie Traktatu z Lizbony Komisja na mocy Protokołu nr 2 przesłała parlamentom narodowym do przeanalizowania ponad 600 projektów aktów ustawodawczych. W odpowiedzi parlamenty narodowe przesyłały około 2 500 dokumentów. Spośród nich jedynie około 400 (16 %) stanowiły uzasadnione opinie, w których stwierdzano naruszenie zasady pomocniczości, natomiast zdecydowana większość pism (około 84 %) stanowiła uwagi dotyczące merytorycznych aspektów wniosków.

Pokazuje to, że parlamenty narodowe nie korzystały z tego mechanizmu, aby opóźnić proces legislacyjny na szczeblu UE. Dotychczas jedynie kilka parlamentów narodowych przesyłało dużą liczbę uzasadnionych opinii. Do tej pory parlamenty narodowe jedynie trzykrotnie osiągnęły pułap wymagany do wszczęcia tzw. procedury przeglądu (żółtej kartki): w 2012 r. w przypadku wniosku „Monti II” dotyczącego prawa do strajku, który Komisja później wycofała (choć nie w związku z zasadą pomocniczości), w 2013 r. w przypadku Prokuratury Europejskiej, gdy Komisja utrzymała projekt, oraz w maju 2016 r. w odniesieniu do wniosku w sprawie przeglądu dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników. W tym ostatnim przypadku Komisja postanowiła utrzymać projekt, ponieważ jej zdaniem nie prowadził on do naruszenia zasady pomocniczości.

Kwestia dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników – która stanowiła również jedno z najważniejszych wydarzeń politycznych 2016 r. – została omówiona w rozdziale 2.2 w części 2.

Chociaż liczba nowych projektów aktów ustawodawczych znacząco spadła w 2014 r. i 2015 r. (odpowiednio do 42 i 38), podobnie jak liczba pisemnych uwag przekazywanych Parlamentowi Europejskiemu przez parlamenty narodowe (odpowiednio do 151 i 90), w roku 2016 tendencja

⁸ Regulamin PE: załącznik V punkt XVI akapit 1: „Komisja Prawna ma uprawnienia w zakresie: wykładni, stosowania i monitorowania prawa Unii i zgodności aktów unijnych z prawem pierwotnym, a w szczególności wyboru podstawy prawnej oraz przestrzegania zasad pomocniczości i proporcjonalności”.

⁹ Zob. dokument Konferencji Przewodniczących Komisji z dnia 15 grudnia 2010 r.: „Wspólne podejście do rozpatrywania – na szczeblu komisji – uzasadnionych opinii parlamentów narodowych oraz wszystkich innych uwag przedkładanych przez parlamenty narodowe”.

¹⁰ Art. 6 Protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności: „Każdy parlament narodowy lub każda izba parlamentu narodowego może, w terminie ośmiu tygodni od daty przekazania projektu aktu prawodawczego w językach urzędowych Unii, przesłać przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji uzasadnioną opinię zawierającą powody, dla których uznaje, że dany projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości. Do parlamentu narodowego lub izby parlamentu narodowego należy konsultowanie się, w stosownym przypadku, z parlamentami regionalnymi mającymi kompetencje prawodawcze”.

ta zmieniała się ponownie: przedstawiono 116 nowych projektów aktów ustawodawczych, a Parlament Europejski otrzymał 410 dokumentów (334 uwagi i 76 uzasadnionych opinii).

Z powyższego wynika wyraźnie, że parlamenty narodowe są gotowe przedstawiać uwagi do treści aktów ustawodawczych oraz że nie stanowi to istotnej przeszkody dla procesu podejmowania decyzji. Przeciwnie, jest to dla Parlamentu Europejskiego szansa i źródło do wykorzystania podczas rozpatrywania i wypracowywania stanowisk w rozmaitych dziedzinach.

Uwagi i uzasadnione opinie są przesyłane sprawozdawcom (bardzo często wraz z podsumowaniem wszystkich przesłanych pism dotyczących danej kwestii), a ci mogą je wykorzystać zarówno jako źródło informacji rzeczowych, gdyż treść tych dokumentów ma nieraz charakter wysoce techniczny, jak i jako źródło informacji politycznych, ponieważ w pismach tych przedstawiane są stanowiska parlamentów narodowych w danej sprawie.

Ten aspekt stał się już widoczny dla Parlamentu Europejskiego, gdy w rezolucji z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi („sprawozdanie Casiniego”)¹¹ z zadowoleniem przyjął „fakt, że w praktyce instrument ten wykorzystuje się również jako kanał konsultacji i dialogu opartego na współpracy między poszczególnymi instytucjami wielopoziomowego systemu UE”.

Szczegółowe statystyki dotyczące uzasadnionych opinii i pisemnych uwag otrzymanych w ramach mechanizmu wczesnego ostrzegania w 2016 r. znajdują się załączniku IV.

Nieformalny dialog polityczny

W 2016 r. parlamenty narodowe nadal aktywnie stosowały „nieformalny dialog polityczny”, przysyłając 243 dokumenty z uwagami na temat procedur ustawodawczych należących do wyłącznych kompetencji Unii Europejskiej (a zatem nieobjętych mechanizmem wczesnego ostrzegania) oraz na temat licznych dokumentów nieustawodawczych, na przykład dotyczących debat toczących się na szczeblu europejskim lub, jak wspomniano wcześniej, dokumentów konsultacyjnych Komisji Europejskiej. Od 2009 r. Parlament Europejski otrzymał od parlamentów narodowych około 1 700 dokumentów z uwagami, które zostały opublikowane w bazie danych na stronie intranetowej Parlamentu Europejskiego.

Co więcej, przynajmniej w ramach COSAC, wyraźnie stwierdzono, że parlamenty narodowe doceniają aktywne zaangażowanie Komisji w debaty z ich udziałem.

6. Narzędzia wymiany informacji i nawiązywania współpracy

6.1. Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD)

Prowadzone wspólnie przez Parlament Europejski i Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD) skupia 66 izb parlamentarnych (w tym 41 z Unii Europejskiej) z 54 państw oraz instytucje europejskie. Prawie 120 korespondentów oraz ich zastępców reprezentuje dane parlamenty w sieci i uczestniczy w głównych działaniach ECPRD, do których należy intensywna wymiana informacji i najlepszych praktyk.

Również w 2016 r. ECPRD w sposób imponujący potwierdziło, że jest nieodzownym narzędziem pomagającym parlamentom w świadczeniu usług na rzecz ich posłów i organów administracji. Główne działania centrum obejmują seminaria na tematy bieżące i

przygotowywane na żądanie analizy porównawcze dotyczące kwestii ustawodawczych i parlamentarnych.

Seminaria organizowane są w parlamentach państw będących członkami ECPRD i odbywają się zwykle od pięciu do sześciu razy w roku. W 2016 r. pięć seminariów zostało zorganizowanych wspólnie przez parlament przyjmujący, odpowiedzialnego koordynatora ECPRD i sekretariat ECPRD. Łącznie wzięło w nich udział 315 uczestników z parlamentów będących członkami ECPRD, a ich zadaniem jest stworzenie sieci ekspertów i właściwych służb. Roczna konferencja korespondentów została zorganizowana wspólnie przez francuskie Zgromadzenie Narodowe oraz sekretariat ECPRD i odbyła się w Paryżu.

Parlament Europejski wciąż wnosi największy wkład finansowy w działalność ECPRD, w postaci personelu, częściowego zwrotu kosztów podróży dla niektórych parlamentów będących jego członkami oraz prowadzenia strony internetowej ECPRD. W zamian Parlament Europejski w znacznym stopniu bazuje na sieci ECPRD, gdy jego służby potrzebują informacji i poszukują najlepszych praktyk.

W 2016 r. parlamenty będące członkami ECPRD przedłożyły w sieci 274 wnioski o sporządzenie analizy porównawczej (w 2015 r. ich liczba wyniosła 287). Jest to trzecia co do wielkości liczba od początku działalności sieci w 2000 r. Wskaźnik ten pokazuje, że zaangażowanie parlamentów będących członkami ECPRD jest wyraźnie stymulowane zapotrzebowaniem, co odzwierciedla potrzeby posłów z państw członkowskich oraz parlamentarnych organów administracyjnych w odniesieniu do zdobywania wiedzy na podstawie doświadczeń i rozwiązań stosowanych w innych państwach. Średni wskaźnik udzielanych odpowiedzi wynosi 63 %, a ponad 80 % odpowiedzi napływa w wyznaczonym terminie lub nieznacznie po nim. Liczby te, utrzymujące się na niezmiennym poziomie przez lata, podkreślają niezawodność sieci oraz pomagają zarządzać nakładem pracy oraz oczekiwaniami klientów.

Rok 2016 stanowił potwierdzenie obserwacji z lat poprzednich: około 42 % wniosków dotyczy funkcjonowania parlamentów (administracja, organy, procedury i sprawy dotyczące posłów), a pozostałych 58 % odnosi się do problematyki polityczno-ustawodawczej. Administracja parlamentów oraz polityka społeczna (w tym dotycząca migracji oraz kwestii zdrowotnych) to najczęstsze tematy w do obu wspomnianych kategoriach. Wśród często poruszanych kwestii znajdują się również sprawy prawne i finansowe oraz bezpieczeństwo publiczne. Ogólnie ujmując, wachlarz tematów jest stabilny i szeroki; odzwierciedlają one polityczny i administracyjny harmonogram prac parlamentów oraz posłów. Podkreśla to istotne znaczenie sieci ECPRD nie tylko dla badań politycznych i ustawodawczych, ale także w zakresie projektów administracyjnych oraz wymiany najlepszych praktyk.

Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi Parlamentu Europejskiego wspiera odpowiednie służby Parlamentu Europejskiego nie tylko w celu objaśnienia funkcjonowania sieci ECPRD, ale także w kontekście konkretnych wniosków. Praca ta ma kluczowe znaczenie, ponieważ pomaga utrzymać realistyczne oczekiwania i efektywne rezultaty, gdyż należy pamiętać, że ECPRD jest siecią dobrowolną, a wkład wnoszony przez korespondentów wykracza poza ich codzienne priorytety. Z biegiem czasu obciążenie pracą stało się problemem również dla ECPRD, dlatego należy podkreślić, że wniosek powinno się składać tylko wtedy, gdy nie istnieją inne, alternatywne źródła informacji. Ważnym zadaniem sekretariatu ECPRD jest kontrola zgodności z wytycznymi w przypadku wniosków ze wszystkich parlamentów należących do sieci.

¹¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0430.

W 2016 r. Parlament Europejski w imieniu swoich służb przedłożył sieci ECPRD 10 wniosków, a zatem nieco mniej niż w 2015 r., kiedy liczba wniosków wyniosła 13. Dwa wnioski zostały przedłożone w celu przygotowania rocznej konferencji korespondentów.

W tym samym roku Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi koordynowała 34 odpowiedzi Parlamentu Europejskiego na wnioski innych parlamentów, przy czym większość z nich dotyczyła kwestii administracyjnych i proceduralnych. Było to znacznie więcej niż w 2015 r., kiedy należało przygotować 21 odpowiedzi. Należy podkreślić, że odpowiedzi te mają także istotne znaczenie jako wyraz gotowości do współpracy, ponieważ pośrednio motywują innych członków sieci do odpowiadania na wnioski Parlamentu Europejskiego.

W 2016 r. zainicjowano szeroko zakrojoną modernizację strony internetowej ECPRD. W ciągu ostatnich dziesięciu lat strona była wielokrotnie rozbudowywana o nowe moduły i procedury, co prowadziło do poprawy jej funkcji, lecz nie oznaczało ogólnego przeglądu całej struktury i interfejsu. Jednocześnie w świecie osiągnięto istotne postępy, jeśli chodzi o narzędzia, standardy oraz nawyki. Urządzenia mobilne zmieniły nasz sposób interakcji i komunikacji w sieci, a komputer stacjonarny nie jest już podstawowym narzędziem w tej dziedzinie. Nowoczesna strona internetowa oraz jej funkcje powinny działać płynnie i niezwłocznie, niezależnie od tego, czy jej zawartość przeglądana jest na smartfonie, tablecie czy komputerze stacjonarnym („Responsive Web Design”). Aby osiągnąć ten cel, wyznaczono szereg wymogów i opracowano szczegółowy plan prac. Na potrzeby codziennej wymiany informacji w postaci wniosków i odpowiedzi, wydarzeń ECPRD wymagających rejestracji online, ambitnych parlamentarnych not faktograficznych oraz rozbudowanej wyszukiwarki konieczne jest stworzenie nowej platformy, której zasoby można przeszukiwać przy użyciu dowolnego urządzenia i niezależnie od lokalizacji użytkownika. Nowa strona internetowa zostanie zaprezentowana podczas rocznej konferencji w 2017 r., organizowanej w ramach obchodów 40. rocznicy powstania ECPRD.

Kontynuowano doskonałą współpracę z Dyrekcją Generalną ds. Innowacji i Wsparcia Technologicznego. Wprowadzono nowe środki bezpieczeństwa, by chronić stronę internetową centrum oraz parlamenty wnoszące wkład w jej zasoby przed zagrożeniami zewnętrznymi.

Biuletyn „Spotlight on Parliaments in Europe”

Biuletyn „Spotlight on Parliaments in Europe” prezentuje skrótowo wybrane bieżące kwestie zgłaszane przed parlamenty w ramach sieci ECPRD. Tematy te dobierane pod kątem znaczenia dla Parlamentu Europejskiego lub zgodności z jego programem działań politycznych. Biuletyn zawiera interesujące informacje porównawcze o sytuacji w parlamentach narodowych i sprzyja lepszemu wzajemnemu zrozumieniu.

W 2016 r. Dyrekcja przygotowała pięć nowych edycji poświęconych różnicowanym tematom.

W załączniku V przedstawiono szczegółową listę posiedzeń ECPRD oraz złożone przez Parlament Europejski wnioski o analizy porównawcze, a także przegląd edycji „Spotlight on Parliaments in Europe” wydanych w 2016 r.

6.2. Międzyparlamentarna wymiana informacji w sprawach UE (IPEX)

Celem międzyparlamentarnej wymiany informacji w sprawach UE (IPEX) jest wspieranie współpracy międzyparlamentarnej przez zapewnienie platformy umożliwiającej elektroniczną wymianę informacji dotyczących UE między parlamentami Unii. IPEX została uruchomiona jako inicjatywa parlamentów narodowych UE, a rozwinęła się przy wsparciu technicznym ze strony Parlamentu Europejskiego. Obecnie IPEX w codziennej pracy wykorzystują 41 izb z 28 parlamentów narodowych oraz Parlament Europejski. Narzędzie to jest nieustannie doskonalone, by zaspokajać zmieniające się potrzeby użytkowników.

W 2016 r. międzyparlamentarna wymiana informacji w sprawach UE (IPEX) ugruntowała swoją pozycję jako istotne narzędzie współpracy parlamentarnej.

Bazując na wysiłkach poprzednich prezydencji, przewodnictwo luksemburskie pomyślnie zakończyło prace nad podręcznikiem dla korespondentów i ulotką IPEX, która w telegraficznym skrócie prezentuje ideę IPEX, jej cele, strukturę oraz bazę danych.

Podczas corocznych posiedzeń w 2016 r. przewodniczący parlamentów UE wezwali prezydencję luksemburską do kontynuacji debaty na temat strategii cyfrowej, która ukierunkuje decyzje Rady IPEX w sprawie dalszego rozwoju IPEX.

Strategia cyfrowa opracowana przez grupę roboczą IPEX określa podejście strategiczne, które należy przyjąć, by osiągnąć cele dotyczące docelowej grupy odbiorców IPEX oraz informacji i usług dostarczanych przez IPEX. Ponadto w strategii wskazano sposoby aktywniejszego zaangażowania korespondentów IPEX w wymianę informacji, a także odpowiednie działania promujące IPEX.

Po przyjęciu strategii cyfrowej IPEX przez sekretarzy generalnych parlamentów UE w 2017 r. zostanie ona uzupełniona o trzyletni program prac, który zapewni ciągłość zarządzania projektami obejmującymi więcej niż jedno przewodnictwo. Najważniejsze cele programu prac IPEX to promocja IPEX, rozbudowa sieci IPEX i udoskonalenie bazy danych IPEX.

W roku 2016 szczególną uwagę zwracano na nawiązywanie kontaktów oraz na użytkowników IPEX. W związku z tym w Parlamencie Europejskim nadal organizowano spotkania promocyjne z myślą o użytkownikach z grup politycznych oraz Biura Analiz Parlamentu Europejskiego (EPRS).

Obserwuje się coraz większe zainteresowanie analizą możliwych interakcji z innymi platformami służącymi międzyparlamentarnej wymianie informacji. Na wniosek Parlamentu Europejskiego do programu posiedzenia Rady IPEX, które w 2016 r. odbyło się w Brukseli, włączono prezentację platformy URBIS (Unified Repository Base on Implementation Studies).

IPEX uważa się za jeden z najlepszych i najbardziej konkretnych projektów zrealizowanych we współpracy z parlamentami narodowymi UE przy wsparciu ze strony Parlamentu Europejskiego. Mechanizm prezydencji rotacyjnych, strategia cyfrowa oraz program prac zapewnią zwiększone poczucie odpowiedzialności wszystkich parlamentów UE za IPEX.

IPEX udostępnia obecnie ponad 80 000 stron (dokładnie 81 475) dokumentów z parlamentów narodowych oraz instytucji europejskich, a także informacje dotyczące kontroli, zawarte w 11 500 dokumentów opracowanych przez instytucje UE i związanych z ok. 9 350 procedur. W 2016 r. łączna liczba dokumentów ustawodawczych i nieustawodawczych zarejestrowanych w IPEX wyniosła 1 064.

W 2016 r. stronę IPEX odwiedziło 253 264 pojedynczych użytkowników. Liczba odwiedzonych stron wyniosła blisko 7 milionów¹².

6.3. Inne narzędzia i sieci

Przedstawiciele parlamentów narodowych w Brukseli

Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi przyjmuje i gości przedstawicieli administracji wyznaczonych przez parlamenty narodowe UE (lub ich izby) do pracy w Parlamencie Europejskim. Od 1991 r. w celu zacieśnienia współpracy międzyparlamentarnej w

¹² Sprawozdanie z prac IPEX w 2016 r.: www.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers

UE Parlament Europejski – na wniosek tych przedstawicieli – nieodpłatnie zapewnia im biura i niezbędne wyposażenie w swojej siedzibie w Brukseli i Strasburgu (w 2016 r. wypadła 25. rocznica tych ustaleń).

Z czasem wszystkie parlamenty narodowe UE wysłały swoich urzędników krajowych do Brukseli, by ułatwić relacje z UE. Łącznie około 50 osób z 41 izb parlamentarnych zajmuje 37 pomieszczeń biurowych. Przedstawiciele pracują w tym samym budynku Parlamentu Europejskiego, w którym mieści się Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi. Umożliwia to znaczną synergię i ułatwia kontakty.

Przedstawicielami są urzędnicy krajowi wypełniający neutralne zadania administracyjne: ich praca, polegająca na wymianie informacji (w postaci dwustronnego przepływu informacji między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi), to istotny element funkcjonowania UE, ponieważ ostateczny cel tej wymiany informacji jest bardzo konkretny: znaleźć na szczeblu parlamentarnym wspólne odpowiedzi na wiele wyzwań, przed którymi stoi obecnie Unia Europejska.

Zaktualizowana lista przedstawicieli dostępna jest pod adresem: www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/about/contacts.

Programy wsparcia „parlamentu prezydencji”

Współpraca i wymiana międzyparlamentarna nasila się podczas przygotowań do parlamentarnego wymiaru każdej prezydencji UE. Jeżeli parlament państwa, które po raz pierwszy sprawuje rotacyjną prezydencję w Radzie UE, zwróci się na piśmie o pomoc Parlamentu Europejskiego w przygotowaniu działań parlamentarnego wymiaru prezydencji, Parlament Europejski może partycypować w kosztach programu na zasadzie współdzielenia wydatków z odpowiednim parlamentem, do wysokości zgodnej z zasadami należytego zarządzania finansami. Parlament Europejski stara się zapewnić wsparcie odpowiednio dostosowane do potrzeb i priorytetów danej prezydencji.

W związku ze zmianami w kalendarzu prezydencji w Radzie UE obserwujemy obecnie niespotykaną dotychczas sekwencję prezydencji państw członkowskich, które podejmują to zadanie po raz pierwszy: Słowacja, Malta, Estonia i Bułgaria. Parlamente tych państw potwierdziły zainteresowanie udziałem w programie wsparcia związanym z prezydencją w UE.

W latach 2015–2016 Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi wyraziła zgodę na program wsparcia dla parlamentu Słowacji i zorganizowała szereg wizyt posłów, a także wizyt studyjnych ekspertów z tego parlamentu w komisjach i służbach Parlamentu Europejskiego.

Podobny program przewidziano dla prezydencji estońskiej i bułgarskiej, a w grudniu 2016 r. zorganizowano wizytę na Malcie w ramach przygotowań do objęcia przez ten kraj prezydencji. Z tej okazji odbyło się seminarium dotyczące pomocniczości i współpracy z Parlamentem Europejskim.

Uczestnicy programu potwierdzili, że wczesna i szczegółowa wymiana informacji okazała się szczególnie przydatna do opracowania harmonogramu i lepszego zaplanowania wymiaru parlamentarnego. Bardzo pozytywnie oceniano nawiązanie kontaktów ze wszystkimi istotnymi podmiotami (posłowie do Parlamentu Europejskiego, urzędnicy Parlamentu Europejskiego, przedstawiciele parlamentów, urzędnik informacyjny IPEX, sekretariat COSAC, zespoły projektowe konferencji międzyparlamentarnych) i dzielenie się niedawno zdobytymi doświadczeniami. Przekazywanie wiedzy i stała komunikacja zapewniły również spójność prac poszczególnych prezydencji, a za niezwykle przydatne uznano także krótkoterminowe delegowanie pracowników do wyspecjalizowanych służb.

Connect – Baza danych Parlamentu Europejskiego zawierająca dokumenty parlamentów narodowych

Dyrekcja Parlamentu Europejskiego ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi zarządza bazą Connect umieszczoną w intranecie Parlamentu Europejskiego. Baza zawiera wszystkie związane z UE dokumenty, jakie parlamenty narodowe oficjalnie przekazały Parlamentowi Europejskiemu od roku 2010 r.

Obecnie dostęp do tej bazy danych mają posłowie do Parlamentu Europejskiego, asystenci, grupy polityczne, pracownicy sekretariatów komisji i inni urzędnicy Parlamentu Europejskiego oraz pracujący w Brukseli przedstawiciele parlamentów narodowych; znajduje się ona w intranecie Parlamentu Europejskiego pod adresem: www.connect.ep.parl.union.eu.

Przewiduje się, że w 2017 r. baza danych Connect będzie dostępna na ogólnodostępnej stronie internetowej Parlamentu: www.europarl.europa.eu/relnatparl.

Umocnienie stosunków Parlamentu Europejskiego z parlamentami narodowymi UE w kontekście globalnym

W 2016 r. Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi prowadziła prace nad projektem¹³ wzmocnienia procesu działań następczych i zacieśnienia współpracy z parlamentami narodowymi UE w zgromadzeniach międzynarodowych oraz na forach ogólnoświatowych.

Pierwszymi praktycznymi krokami podjętymi na rzecz zacieśnienia współpracy parlamentów narodowych z Parlamentem Europejskim były działania podjęte w związku z „Tygodniem Ukrainy” w lutym i marcu 2017 r. To ważne wydarzenie zostało zorganizowane przez Parlament Europejski w celu wzmocnienia rozwoju potencjału ukraińskiej Rady Najwyższej. Parlamente narodowe zostały zaproszone do wzięcia udziału w wydarzeniu, by zaprezentować ich działania i zapewnić komplementarność.

Kolejnym istotnym elementem projektu był wysoki poziom zaangażowania Parlamentu Europejskiego w organizowaną co dwa lata Europejskiej Konferencję Przewodniczących Parlamentów, która odbyła się w Strasburgu w dniach 15–16 września 2016 r. pod auspicjami Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy. W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 przewodniczących. Podczas konferencji Parlament Europejski reprezentowała wiceprzewodnicząca Ulrike Lunacek, a Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi zapewniła wsparcie administracyjne i doradztwo. Istotnym dokonaniem byłby regularny udział Parlamentu Europejskiego w tych wydarzeniach, organizowanych pod egidą Rady Europy, podczas których Unia Europejska i jej instytucje są nieustannie wspominane i często poddawane krytyce.

Ponadto w odniesieniu do tego projektu warto wspomnieć o Unii Międzyparlamentarnej (UM). Przewodniczący Parlamentu Europejskiego zapraszany jest dwa razy do roku do udziału w zgromadzeniach UM. Przy okazji zgromadzeń UM odbywają się także posiedzenia Związku Sekretarzy Generalnych Parlamentów. Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi w dalszym ciągu monitorować będzie działalność UM, by zapewnić owocny udział w jej pracach.

¹³ Projekt nr 4 DG ds. Urzędu Przewodniczącego pt. „Umocnienie stosunków Parlamentu Europejskiego z parlamentami narodowymi UE w kontekście globalnym”.

ZALĄCZNIKI

ZALĄCZNIK I – Posiedzenia COSAC – Tematy i główni prelegenci w 2016 r.

Wydarzenie COSAC	Tematy	Główni prelegenci i uczestnicy dyskusji z ramienia Parlamentu Europejskiego
Posiedzenie przewodniczących Haga, 7–8 lutego 2016 r.	- Organizacja i współpraca w dziedzinie kontroli pomocniczości na podstawie analizy przykładu dotyczącego Europolu - Europejskie priorytety na rok 2016 i na kolejne lata	
Posiedzenie plenarne LV COSAC Haga, 12–14 czerwca 2016 r.	- Refleksja nad niderlandzką prezydencją w UE - Sesja I: Kontrola parlamentarna, wymiana najlepszych praktyk - Sesja II: Rola parlamentów w ochronie praworządności w UE - Sesja III: Wymiana najlepszych praktyk i doświadczeń w zakresie dyplomacji parlamentarnej - Sesja IV: Europejski Trybunał Obrachunkowy - Sesja V: Migracja - Dyskusja na temat stanu realizacji porozumienia między UE a Turcją	Sophie in 't Veld, autorka sprawozdania z inicjatywy własnej w sprawie utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych Elmar Brok, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych (AFET)
Posiedzenie przewodniczących Bratysława, 10–11 lipca 2016 r.	- Priorytety prezydencji słowackiej - Wymiar społeczny UE i polityka spójności: potrójne A w sprawach społecznych	
Posiedzenie plenarne LVI COSAC Bratysława, 13–15 listopada 2016 r.	- Słowacka prezydencja w Radzie UE – stan prac - Wzmocnienie roli parlamentów narodowych w UE - Transatlantyckie partnerstwo handlowo-inwestycyjne (TTIP) 2016: unia energetyczna – rok namacalnych wyników - Ochrona granic zewnętrznych UE w kontekście nielegalnej migracji	Danuta Maria Hübner , przewodnicząca Komisji Spraw Konstytucyjnych (AFCO)

Więcej informacji na temat programu posiedzeń COSAC, publikowanego przez poszczególne prezydencje, znajduje się na stronie internetowej COSAC: www.cosac.eu

ZALĄCZNIK II – Międzyparlamentarne posiedzenia organizowane przez komisje Parlamentu Europejskiego w Brukseli¹⁴ w 2016 r.

Komisja PE	Wydarzenie	Uczestnictwo			
		Parlamenty narodowe ¹⁵			PE
		Posłowie	Parlamenty	Izby	Posłowie
ECON/BUDG/EMPL	16–17 lutego <u>Europejski Tydzień Parlamentarny</u> : Międzyparlamentarna Konferencja ds. Stabilności, Koordynacji i Zarządzania Gospodarczego w Unii Europejskiej (IPC SECG)	134	33	44	45
JURI	17 lutego <u>Warsztaty</u> : Warsztat poświęcony nowym przepisom w sprawie umów w środowisku cyfrowym	4	4	4	4
AFET	23 lutego <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji</u> : „Nadchodzący szczyt NATO w Warszawie” i „Konflikty w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej”	37	19	22	91
FEMM	3 marca <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji</u> : „Uchodźczynie i kobiety ubiegające się o azyl w UE”	41	29	33	15
TAXE 2	18 kwietnia <u>Wymiana poglądów z przedstawicielami parlamentów narodowych UE</u> : „Pakiet środków przeciwdziałających unikaniu opodatkowania oraz inne aspekty sytuacji w UE i na arenie międzynarodowej: nadzór i kontrola demokratyczna ze strony parlamentów narodowych”	25	17	19	34
BUDG	7–8 września <u>Międzyinstytucjonalna konferencja z udziałem parlamentów narodowych w sprawie przyszłego finansowania UE</u>	58	20	25	34
ECON	28 września <u>Wymiana poglądów z przedstawicielami parlamentów narodowych UE</u> : „Europejski semestr – cykl 2016”	16	15	15	22
CULT	11 października <u>Międzyparlamentarne posiedzenie komisji</u> : „Sektor kultury i sektor kreatywny w UE”	29	17	19	11
EMPL	12 października <u>Wymiana poglądów z przedstawicielami parlamentów narodowych UE</u> : „Ukierunkowany przegląd przepisów dotyczących delegowania pracowników”	32	18	22	68
JURI	17 października <u>Warsztaty</u> :	4	4	4	4

¹⁴ O ile nie wskazano inaczej, wszystkie posiedzenia mają charakter międzyparlamentarnych posiedzeń komisji.

¹⁵ Państwa członkowskie UE, państwa kandydujące, potencjalne państwa kandydujące, Szwajcaria i Norwegia.

	„Robotyka i sztuczna inteligencja – zagadnienia etyczne i podejście regulacyjne”				
AFET	8 listopada Międzyparlamentarne posiedzenie komisji: „Stan wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa”	25	14	15	86
CONT	8 listopada Międzyparlamentarne posiedzenie komisji: „Dążenie do lepszego wydatkowania zasobów w zarządzaniu dzielonym: model kontroli parlamentarnej oparty na ściślejszej współpracy”	16	12	12	9
LIBE	28 listopada Międzyparlamentarne posiedzenie komisji: „Europol i nadzór parlamentarny nad jego działaniami w ramach polityki bezpieczeństwa wewnętrznego UE”	45	24	31	22
AFCO	29 listopada Międzyparlamentarne posiedzenie komisji: „Uprawnienia śledcze Parlamentu Europejskiego”, „Zmiana prawa wyborczego Unii Europejskiej”, „Przyszły rozwój instytucjonalny Unii Europejskiej”	30	15	19	18
INTA	29 listopada Lunch połączony z debatą z parlamentami narodowymi w sprawie CETA	10	7	9	14
EMIS	5 grudnia Wymiana poglądów z przedstawicielami parlamentów narodowych: Wymiana poglądów z przedstawicielami parlamentów narodowych Niemiec, Francji, Belgii i Zjednoczonego Królestwa na temat dochodzeń parlamentarnych dotyczących pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym	4	4	4	16
OGÓLEM		510	nie dot.	nie dot.	493

ZALĄCZNIK III – Wizyty przedstawicieli parlamentów narodowych¹⁶ w Parlamencie Europejskim (w tym wideokonferencje)

Data	Państwo/izba	Komisja/inne
11/01/2016	FR – Zgromadzenie Narodowe	Posłowie i urzędnicy; przedstawiciele Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych oraz Centrum Studiów nad Polityką Europejską
13/01/2016	UK – Izba Lordów	Komisja Spraw UE
25/01/2016	UK – Izba Gmin	Komisja Rozwoju Międzynarodowego
26/01/2016	UK – Izba Lordów	Podkomisja Spraw Finansowych UE
28/01/2016	NO – Parlament Norwegii	Stała Komisja Pracy i Spraw Socjalnych
26/01/2016	Rada Nordycka	Delegacja Zgromadzenia Bałtyckiego i Rady Nordyckiej
16/02/2016	SE – Riksdag	Dział analiz parlamentarnych i biblioteka
16/02/2016	ES – Kortezy Generalne	Urzędnicy z parlamentu narodowego oraz parlamentów regionalnych Hiszpanii
17–18/02/2016	NO – Parlament Norwegii	Wizyta robocza posłów i urzędników
18–19/02/2016	UK – Izba Gmin	Wizyta studyjna
24/02/2016	DK – parlament Danii	Komisja Spraw Europejskich
29/02–01/03/2016	UK – Izba Lordów	Urzędnicy z Podkomisji Ochrony Środowiska i Energii
01–02/03/2016	UK – Izba Gmin	Komisja Kontroli Spraw Europejskich
14/03/2016	UK – Izba Gmin	Komisja ds. Irlandii Północnej
15/03/2016	UK – Izba Gmin	Komisja ds. Walii
15–16/03/2016	RO – Senat	Komisja Transportu i Energii
16/03/2016	IT – Izba Deputowanych	Wspólna Komisja ds. Walki z Mafią
16/03/2016	NO – Parlament Norwegii	Stała Komisja Spraw Zagranicznych i Obrony
16/03/2016		Posiedzenie z udziałem zaproszonych parlamentów narodowych UE poświęcone sprawie bezpieczeństwa
21–22/03/2016	BG – Zgromadzenie Narodowe	Delegacja zgromadzenia parlamentarnego państw Procesu Współpracy Europy Południowo-Wschodniej pod przewodnictwem Cecki Caczewy, przewodniczącej Zgromadzenia Narodowego Bułgarii
04–05/04/2016	DK – parlament Danii	Urzędnicy
05/04/2016	DE – Bundestag	Komisja Spraw Europejskich
05/04/2016	FR – Zgromadzenie Narodowe	Posłowie
06/04/2016	FI – parlament Finlandii	Komitet ds. Audytu
07/04/2016	FR – Senat	Prezydium Senatu Francji
18–19/04/2016	FI – parlament Finlandii	Wielka Komisja
18/04/2016	AT – Rada Narodowa	Urzędnicy
20–22/04/2016	SK – Rada Narodowa	Wizyta urzędników poświęcona przygotowaniu parlamentarnego wymiaru przewodnictwa Słowacji w Radzie UE
26–27/04/2016	UK – Izba Lordów	Podkomisja Spraw Wewnętrznych UE
28–29/04/2016	DK – parlament Danii	Urzędnicy
03/05/2016	IT – Senat	Wspólne posiedzenie Komisji Spraw Europejskich i Komisji Transportu (wideokonferencja)
03/05/2016	FR – Zgromadzenie Narodowe	Posłowie
23/05/2016	NL – Druga Izba	Komisja Infrastruktury i Środowiska

¹⁶ Parlamenti narodowe UE, parlament Norwegii, Rada Nordycka.

26–27/05/2016	UK – Izba Gmin	Wizyta studyjna
26/05/2016	FR – Zgromadzenie Narodowe	Posłowie i urzędnicy
03/06/2016	NO – Parlament Norwegii	Wizyta stażystów Ministerstwa Spraw Zagranicznych
06–07/06/2016	FR – Senat i Zgromadzenie Narodowe	Wspólna Komisja Spraw UE
13–15/06/2016	SK – Rada Narodowa	Wizyta urzędników poświęcona przygotowaniu parlamentarnego wymiaru przewodnictwa Słowacji w Radzie UE
14/06/2016	IT – Izba Deputowanych	Komisja Działalności Gospodarczej, Handlu i Turystyki (wideokonferencja)
15/06/2016	NO – Parlament Norwegii	Konfederacja Przedsiębiorczości Norweskiej
16/06/2016	EE – Zgromadzenie Państwowe	Urzędnicy
22/06/2016	FR – Zgromadzenie Narodowe	Posłowie
24/06/2016	NL – Druga Izba	Urzędnicy
29/06/2016	DE – Bundestag	Johannes Singhammer, wiceprzewodniczący
29/06/2016	DE – Bundestag	Komisja Turystyki
13–14/07/2016	UK – Izba Gmin	Komisja Środowiska, Żywności i Rolnictwa
14/07/2016	IT – Izba Deputowanych	Komisja Finansów (wideokonferencja)
06/09/2016	DE – Bundestag	Parlamentarna Rada Konsultacyjna ds. Zrównoważonego Rozwoju
06–07/09/2016	FR – Zgromadzenie Narodowe	Posłowie
07/09/2016	NO – Parlament Norwegii	Wizyta urzędników norweskiej misji przy Unii Europejskiej
09/09/2016	NL – Druga Izba	Delegacja Ośrodka ds. Zarządzania Opieką Zdrowotną „Erasmus”
16/09/2016	UK – Izba Lordów	Podkomisja ds. UE
26/09/2016	FR – Senat	Posłowie
27/09/2016	IT – Izba Deputowanych	Komisja ds. Gospodarki Odpadami
27–28/09/2016	FI – parlament Finlandii	Urzędnicy działu analiz parlamentarnych
28/09/2016	FR – Zgromadzenie Narodowe	Posłowie
12/10/2016	DK – parlament Danii	Przewodnicząca Komisji do spraw Europejskich
17–18/10/2016	AT – Rada Narodowa	Urzędnicy
19–21/10/2016	PL – Sejm	Urzędnicy Kancelarii Sejmu
24/10/2016	NO – Parlament Norwegii	Delegacja do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy
27/10/2016	NO – Parlament Norwegii	Urzędnicy Ministerstwa Finansów
08/11/2016	FI – parlament Finlandii	Wielka Komisja
09/11/2016	PL – Sejm	Komisja Spraw UE
09–10/11/2016	UK – Izba Lordów	Urzędnicy
10/11/2016	FR – Zgromadzenie Narodowe	Posłowie i urzędnicy
15/11/2016	IT – Izba Deputowanych	Komisja Kultury
21–22/11/2016	FR – Senat	Wizyta Jeana Bizeta, Jeana-Pierre’a Raffarina i senatorów (grupa „Brexit et refondation de l’Union Européenne”)
25/11/2016	NO – Parlament Norwegii	Wizyta stażystów Ministerstwa Spraw Zagranicznych i pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości
28/11/2016	NL – Druga Izba	Komisja Spraw Europejskich
29/11/2016	AT – Rada Narodowa	Wizyta wiceprzewodniczącego Karlheinz Kopfa
29/11/2016	IE – parlament Irlandii	Wspólna Komisja Spraw Europejskich
30/11/2016	DK – parlament Danii	Komisja Spraw UE
30/11/2016	UK – Izba Lordów i Izba Gmin	Trójstronne spotkanie posłów do Parlamentu Europejskiego oraz posłów Izby Gmin i członków Izby Lordów

30/11/2016	HR – parlament Chorwacji	Wizyta Domagoja Ivana Miloševića, przewodniczącego Komisji Spraw UE
14/12/2016	NO – Parlament Norwegii	Delegacja EOG-EFTA
14/12/2016	FR – Zgromadzenie Narodowe	Międzyparlamentarne posiedzenie robocze: rolnictwo, różnorodność biologiczna i handel międzynarodowy

**ZAŁĄCZNIK IV – Dane dotyczące mechanizmu wczesnego ostrzegania
Uzasadnione opinie i uwagi przedłożone w Parlamencie Europejskim w 2016 r.¹⁷**

Dokumenty parlamentów narodowych z 2016 r.			
Państwo członkowskie	Parlament/izba	Uzasadnione opinie 2016	Uwagi 2016
Austria	Rada Narodowa	0	0
Austria	Bundesrat	5	5
Belgia	Izba Reprezentantów	0	0
Belgia	Senat	0	0
Bułgaria	Zgromadzenie Narodowe	4	0
Chorwacja	parlament Chorwacji	1	0
Cypr	parlament Cypru	0	4
Republika Czeska	Izba Poselska	4	10
Republika Czeska	Senat	3	35
Dania	parlament Danii	3	2
Estonia	Zgromadzenie Państwowe	1	0
Finlandia	parlament Finlandii	0	0
Francja	Zgromadzenie Narodowe	0	3
Francja	Senat	8	3
Niemcy	Bundestag	0	3
Niemcy	Bundesrat	0	25
Grecja	parlament Grecji	0	0
Węgry	parlament Węgier	2	0
Irlandia	parlament Irlandii	3	3
Włochy	Izba Deputowanych	0	16
Włochy	Senat	3	65
Litwa	parlament Litwy	1	0
Luksemburg	Izba Deputowanych	2	5
Łotwa	parlament Łotwy	1	0
Malta	Izba Reprezentantów	5	1
Niderlandy	Druga Izba	3	2
Niderlandy	Pierwsza Izba	3	4
Polska	Sejm	2	0
Polska	Senat	3	10
Portugalia	Zgromadzenie Republiki	1	63
Rumunia	Izba Deputowanych	2	21
Rumunia	Senat	1	39
Hiszpania	Kortezy	0	15
Szwecja	Riksdag	12	0
Słowenia	Zgromadzenie Państwowe	0	0
Słowenia	Rada Państwowa	0	0
Słowacja	Rada Narodowa	2	0
Zjednoczone Królestwo	Izba Gmin	1	0
Zjednoczone Królestwo	Izba Lordów	0	0
OGÓLEM		76	334

¹⁷ Niniejsza tabela uwzględnia jedynie dokumenty parlamentów narodowych przedłożone w odpowiedzi na projekty aktów ustawodawczych wchodzących w zakres Protokołu nr 2 do Traktatu z Lizbony. Nie obejmuje dokumentów wysłanych w związku z konsultacyjnymi dokumentami nieustawodawczymi, zielonymi i białymi księgami (w ramach tzw. nieformalnego dialogu politycznego).

ZAŁĄCZNIK V – Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji (ECPRD)

A. Kwestie, w których organy polityczne i służby administracyjne Parlamentu Europejskiego konsultowały się z siecią ECPRD w 2016 r. w drodze wniosków o analizę porównawczą

- Przekazanie uprawnień komisjom parlamentarnym
- Wkład parlamentów narodowych na przedlegislacyjnym etapie procesu stanowienia prawa UE
- Działalność parlamentarna posłów na oficjalnych parlamentarnych stronach internetowych
- Zatwierdzenie zmian procedury wyborów do Parlamentu Europejskiego – wymogi konstytucyjne
- Szkolenia i kursy wprowadzające dla nowych posłów, w tym kompendia informacji
- Wsparcie parlamentów narodowych dla personelu dojeżdżającego do pracy
- Dostępność budynków parlamentarnych dla osób niepełnosprawnych
- Pojazdy hybrydowe lub elektryczne w parlamentarnych służbach transportowych
- Zasady organizowania wydarzeń w parlamentach
- Reakcje na prace komisji śledczych Parlamentu Europejskiego w państwach członkowskich

B. Seminaria i posiedzenia statutowe ECPRD w 2016 r.

Seminaria		
Seminarium „Parlamenty a nowe zarządzanie gospodarcze i budżetowe” (dziedzina: sprawy gospodarcze i budżetowe)	Baku	19–20 maja
Seminarium „Cyfrowa odnowa parlamentów” (Parli@ments on the Net XIV) (dziedzina: ICT w parlamentach)	Berlin, Bundesrat	9–10 czerwca
Seminarium „Wiedza i usługi dokumentacyjne dla parlamentu dziś i jutro” (dziedzina: biblioteki, analizy parlamentarne i archiwa)	Oslo	8–9 września
Seminarium „ICT w parlamentach” (dziedzina: ICT w parlamentach)	Haga, Pierwsza Izba parlamentu Niderlandów	10–11 listopada
Seminarium „Kontrola ustawodawcza ex ante i ex post” (dziedzina: praktyki i procedury parlamentarne)	Dublin	24–25 listopada
Posiedzenia statutowe		
Posiedzenie Komitetu Wykonawczego	Kraków	17–18 marca
Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej (oraz posiedzenie sekretarzy generalnych ECPRD)	Strasburg	15–16 września
Posiedzenie Komitetu Wykonawczego	Ateny	22–23 września
Doroczna konferencja korespondentów	Paryż	17–18 listopada

PARLAMENTY NARODOWE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UE

Marzec 2017 r.

 wybierane w wyborach bezpośrednich
 wybierane w wyborach pośrednich /
mianowane / inne

C. Biuletyn „Spotlight on Parliaments in Europe”

- Świadczenia socjalne i prawa obywateli i osób niebędących obywatelami danego państwa (Spotlight nr 9 – luty 2016 r.)
- Polityka cywilnego wykorzystania energii jądrowej po katastrofie w Fukushima (Spotlight nr 10 – marzec 2016 r.)
- Mobilność młodzieży w UE (Spotlight nr 11 – czerwiec 2016 r.)
- Dostępność zabiegów zapłodnienia in vitro w krajowych systemach opieki zdrowotnej (Spotlight nr 12 – wrzesień 2016 r.)
- Jakość ustawodawstwa wynikającego z prawodawstwa UE (Spotlight nr 13 – grudzień 2016 r.)

Belgique/België/ Belgien BELGIA Kamer van volksvertegen- woordigers/ Chambre des représentants/ Abgeordneten- kammer 150 Senaat/ Sénat/ Senat 60	България BUŁGARIA Народно събрание (Narodno sabranie) 240 Senaat/ Sénat/ Senat 60	Česká republika REPUBLIKA CZESKA Poslanecká sněmovna Senát 200 81	Danmark DANIA Folketinget 179
Deutschland NIEMCY Deutscher Bundestag Bundesrat 630 69	Eesti ESTONIA Riigikogu 101	Éire/Ireland IRLANDIA Dáil Éireann Seanad Éireann 158 60	Ελλάδα GRECJA Βουλή των Ελλήνων (Vouli ton Ellinon) 300
España HISZPANIA Congreso de los Diputados Senado 350 208 58	France FRANCJA Assemblée nationale Sénat 577 348	Hrvatska CHORWACJA Hrvatski sabor 151	Italia WŁOCHY Camera dei Deputati Senato della Repubblica 630 315 5
Κύπρος CYPR Βουλή των Αντιπροσώπων (Vouli ton Antiprosopon) 56	Latvija ŁOTWA Saeima 100	Lietuva LITWA Seimas 141	Luxembourg LUKSEMBURG Chambre des Députés 60
Magyarország WĘGRY Országgyűlés 199	Malta MALTA Il-Kamra Tad-Deputati 71	Nederland HOLANDIA Tweede Kamer Eerste Kamer 150 75	Österreich AUSTRIA Nationalrat Bundesrat 183 61
Polska POLSKA Sejm Senat 460 100	Portugal PORTUGALIA Assembleia da República 230	România RUMUNIA Camera Deputatilor Senat 329 136	Slovenija SŁOWENIA Državni zbor Državni svet 90 40
Slovensko SŁOWACJA Národná Rada 150	Suomi/ Finland FINLANDIA Eduskunta 200	Sverige SZWECJA Riksdagen 349	United Kingdom ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO House of Commons House of Lords 650 825

Źródło: Dyrekcja ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi we współpracy z przedstawicielami parlamentów narodowych UE w Brukseli

RELNATPARL@EP.EUROPA.EU

WWW.EUROPARL.EUROPA.EU/RELNATPARL